



ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

У Беларусі прымаюцца неабходныя меры па стрымліванні інфляцыі

У Беларусі прымаюцца неабходныя меры па стрымліванні інфляцыі. Аб гэтым далажыў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі Прэзідэнту Беларусі Александру Лукашэву.

Індэкс спажывецкіх цэнаў па выніках 2008 года склаў 113,3 працэнта (заданне — 108 працэнтаў). У студзені 2009 года інфляцыя складалася на ўзроўні 4,1 працэнта, што звязана з дэвальвацыяй рубля. Разам з тым у краіне прымаюцца неабходныя меры па стрымліванні інфляцыі. Так, у выніку праверачных дзеянняў Міністэрства эканомікі пры ўдзеле Камітэта дзяржаўнага кантролю і іншых мераў у Беларусі ўдалося збіць хвалю неабуртанаванага росту цэнаў, спыніць масавыя выпадкі цэнавага бязмежжа. На сустрэчы размова ішла аб выніках работы беларускай эканомікі ў 2008 годзе і ў студзені 2009 года. Па выніках работы за 2008 год выканана 17 з 19 найважнейшых параметраў прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь, зацверджаных кіраўніком дзяржавы. У існуючай сітуацыі не ўдалося забяспечыць дасягненне ўстаноўленых паказчыкаў знешнеэканамічнай дзейнасці. Эканамічная сітуацыя на знешніх рынках пакуль што не дасягнула ўстойлівай раўнаважнай кропкі і таму адмоўна адбілася на выніках студзеня 2009 года. У першую чаргу гэта датычыцца машынабудавальных прадпрыемстваў. Гэта галіна ў найбольшай ступені рэагуе на спад у эканоміках суседніх дзяржаў. Што датычыцца беларускіх прадпрыемстваў, то іх страты за мінулыя 4-5 месяцаў былі на ўзроўні 30 працэнтаў па аб'ёму рэалізацыі як на знешнім, так і на ўнутраным рынку. У гэтай сітуацыі ключавую ролю павінна адыграць стымуляванне ўнутранага попыту, а таксама прыняцце мераў па ўтрыманні знешніх рынкаў збыту. У рэспубліцы прымаюцца ўсе неабходныя меры па мінімізацыі наступстваў сусветнага крызісу для гэтых прадпрыемстваў. Больш складаныя справы на прадпрыемствах лёгкай прамысловасці, прадпрыемствах Міністэрства культуры, паколькі іх работа звязана з сезонным попытам на выпускаемую прадукцыю і адсутнасцю дастатковых сродкаў за экспарт тавараў.

Найважнейшай задачай цяпер з'яўляецца вырашэнне праблемы неплацячой з нашым асноўным гандлёвым партнёрам — Расійскай Федэрацыяй. Скарачэнне аб'ёму ўзаемных рэалізацый прыводзіць да зніжэння таварнага патоку, нарастання ў прадпрыемствах запасаў гатовай прадукцыі, скарачэння абаротных сродкаў. Па выніках апошніх сустрэч Прэзідэнта Беларусі з прэзідэнтамі Расіі і Украіны ўрадам краін былі дадзены адпаведныя даручэнні прабіць узнікшыя «фінансавыя тромбы». Для гэтага банкі павінны пачаць максімальна крэдытаваць рэальны сектар эканомікі. Сяргей Сідорскі таксама нагадаў, што пачалася ўжо работа па рэалізацыі Плана сумесных дзеянняў з Расіяй па мінімізацыі наступстваў фінансавога крызісу, паліяцыйны параметраў плацежнага балансу, удасканаленні ўмоў выдзялення прадпрыемствам дзейнасці і ўзаемагандлю. Планам прадуважана падрыхтоўка прапановы па прадастаўленні суб'ектам гаспадарання роўных умоў доступу да мераў дзяржаўнай падтрымкі, уключаючы доступ да дзяржаўных закупак і льготных крэдытных рэсурсаў.

Аналітычны дакумент плануецца падпісаць паміж Беларуссю і Украінай у канцы лютага па выніках сустрэчы прэм'ер-міністраў краін. Яго прыняцце будзе сэдзвінчаць павелічэнню ўзаемнага тавараабароту. Так, тавараабарот Беларусі і Расіі ў 2008 годзе склаў больш як \$34 млрд, з Украінай — больш як \$5 млрд.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Рэзідэнты ПВТ Беларусі экспартавалі ў 2008 годзе праграмае забеспячэнне на суму \$102,5 млн

Аб'ём вытворчасці тавараў (работ, паслуг, аб'ектаў інтэлектуальнай уласнасці) у Парку высокіх тэхналогій Беларусі ў 2008 годзе склаў \$260,5 млрд і ў параўнанні з 2007 годам павялічыўся ў 1,8 раза. Такія даныя агучыў дырэктар адміністрацыі ПВТ Валерый Цапкала 16 лютага ў час даклада кіраўніку дзяржавы Александру Лукашэву аб асноўных выніках дзейнасці аднаго з важнейшых інавацыйных праектаў Беларусі — Парку высокіх тэхналогій.

Кампаніі-рэзідэнты парку ў мінулым годзе аказалі паслуг па распрацоўцы праграмага забеспячэння (ПЗ) на экорт на суму \$102,5 млн. Доля экспарту ў агульным аб'ёме вытворчасці склала 85 працэнтаў. Экспарт ПЗ кампаній-рэзідэнтаў ПВТ за перыяд з 2005 па 2008 год павялічыўся штогод у сярэднім у 2 разы.

У беларускім Парку высокіх тэхналогій ажыццяўляе дзейнасць 61 рэзідэнт, рэалізуюцца пяць праектаў у сферы новых і высокіх тэхналогій.

Што датычыцца відаў інвестыцый, прыцягнутых у сферу IT, то з кампаній-рэзідэнтаў парку 52 працэнта створаны беларускімі інвестарамі, 26 працэнтаў — са сторацэнтнымі замежнымі інвестыцыямі, 22 працэнтаў — сумесныя прадпрыемствы.

Прэзідэнт праінфармаваў аб ходзе будаўніцтва і праектавання ПВТ. У прыватнасці, кіраўніку дзяржавы далажана аб заканчэнні будаўніцтва першага, галоўнага будынка, у якім будучы размяшчацца Адміністрацыя ПВТ, адукацыйны цэнтр, так званы бізнес-інкубатар і дзве кампаніі — рэзідэнты парку, якія выступаюць у якасці субінвестараў.

Размова ішла таксама аб праводзімай рабоце з кадрамі, перш за ўсё аб выбудованні ўзаемадзейнасці паміж рэзідэнтамі ПВТ і сістэмай вышэйшай адукацыі. Практична ва ўсіх ВНУ рэспублікі рэзідэнты ПВТ ужо адкрылі свае лабараторыі. Як было адзначана, на сёння ў парку ў асноўным працуюць моладзь ва ўзросце да 30 гадоў.

Парк высокіх тэхналогій створаны дэкрэтам Прэзідэнта ад 22 верасня 2005 года нумар 12. Статут адміністрацыі ПВТ зацверджаны ўказам кіраўнікі дзяржавы 31 студзеня 2006 года. Напрамкі дзейнасці парку ўключаюць распрацоўку, укараненне інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій і праграмага забеспячэння ў рэспубліцы, а таксама іх экспарт. Гэты важны праект рэалізуюцца пад патранатам Прэзідэнта Беларусі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.



У ПАЛОНЕ СТАРАЖЫТНАГА РАДКА

Трыццаць два гады гісторык-археолог Вітольд Ермалёнак працуе школьным настаўнікам і столькі ж час ён збірае старажытныя кнігі. Вынікам яго шматгадовых пошукаў стаў музей, адкрыты нядаўна ў трацімай міёрскай школе. Памышчанае дазволіла выставіць толькі паўтары тысячы экспанатаў, сярод якіх нямаюць не проста ўнікальныя, а ў адзіным экзэмпляры захаваны першадрукаў і рукапісы. «Часоўнік друкаваны», напрыклад, датуецца 1640 годам. А ўзрост адной з рукапісных кніг пераўзыхае таксама за 250 гадоў. У кожнай знаходцы акрамя яе гістарычнай каштоўнасці ёсць сваеасабітая «доўгая дарога» да музейнай паліцы. «Многія рэчы мне дасталіся ў прамым сэнсе потам і крывёю», — кажа Вітольд Ермалёнак і прыгадае, як за некалькі старых кніжак для адной вясковай сям'і цэлае лета казіў сена. — Колкі поту я тады праліў!». Аднойчы ў гарадскім пасёлку Дрыя ён убачыў вогнішча з... кніг, і, адчушы, што гаспадар паліць штосці ўнікальнае, выхапіў з полымя аблапленыя старонкі. «Рукі ад апёкаў зберагчы не ўдалося, затое ўратаваў цікавае выданне і адкрыў новае імя», — не без гонару ўгадае Вітольд Антонавіч той выпадак. Сапраўды, хто ведаў дагэтуль Аўгуста Адлера — аптэчара з Браслаўшчыны, які акрамя медыцыны займаўся сацыялогіяй, паліталогіяй і нават аграрнымі. Свае адкрыцці гэты навуковец друкаваў у Маскве і Вільні ў выглядзе кніжак, адна з якіх мае назву «Новая тэорыя земляробства». Такім чынам настаўнік Ермалёнак сваім чынам узабяглі нацыянальнае культурнае.

Гэта ўжо другі па ліку створаны ім музей. Першы, гістарычны, болей за дзесяць гадоў таму атрымаў ганаровае званне Народны. За яго і наогул за краязнаўчы дзейнасць у 2000 годзе школьны настаўнік быў адзначаны прэміяй Прэзідэнта Беларусі «За духоўнае адраджэнне».

«Экспанатаў хопіць яшчэ на некалькі музеяў, — кажа настаўнік. — Напрыклад, на археалагічны, нумізматыкі ці проста гісторыі Міёршчыны». Але насуперак татальнай камп'ютарызацыі і відэаочаму зніжэнню цікавасці да жывой кнігі Ермалёнак вырашыў стварыць музей, прысвечаны менавіта кнізе і друку. Яго падтрымалі ўсе — гарадскія ўлады, калегі-настаўнікі, удзельнікі гістарычнага гуртка «Арганаўты мінулага», якія паяўляюцца музейныя калекцыі і даследваюць знаходкі. Гэтым чынам у краіне, акрамя Полацкага дзяржаўнага музея кнігадрукавання, з'явіўся яшчэ адзін, хай сабе аматарскі і проста школьны. Але кнігі, якімі ён валодае, не маюць нават славы і запасні маскоўскіх і літвінскіх сховішчав.

На фотаздымку міёрскі настаўнік Вітольд ЕРМАЛЁНАК са сталымі удзельнікамі гуртка «Арганаўты мінулага» Кацярынай ПАУЛОУСКОЙ, Настассяй ШАБАНАВАЙ, Людмілай РАК, Віктарам САВУЦЕМ і Сяргеем ЗАКРЭЎСКИМ даследуе новыя знаходкі для музея кнігі і друку.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара. г. Міёры.

НАДВОР'Е

СНЕГАПАДЫ І МАРАЗЫ

Ужо сёння Чарнаморскі цыклон прынесе на тэрыторыю Беларусі чарговую хвалю снегападаў, паведаміла рэдакцыя галоўнай сіноптык Рэспубліканскага гідрометцэнтра Волга ФЯДОТАВА.

У аўторак паўсюдна будзе ісі снег, а ў Віцебскай і Магілёўскай абласцях снег можа, на асобных участках дарог галаледзіцца. Тэмпература паветра — 0—6 маразоў. З серады да выхадных пад уплывам цыклону час ад часу будзе ісі снег. Тэмпература паветра ўначы мінус 3—9 градусаў, у асобных раёнах пры праясненнях да мінус 12, уначы на прытоў — да 15 маразоў. Удзень чакаецца ад 1 да 7 маразоў.

У выхадныя атмасферны ціск будзе расці, месцамі невялікі снег, стане халадзей. Уначы 6—13, пры праясненнях да 15—18 маразоў, удзень мінус 1—8.

Сяргей КУРКАЧ.

Курсы замежных валют, устаноўлены НБ РБ з 17.02.2009 г. (для 618 разлікаў)		Курсы замежных валют для безвалютных разлікаў		Падлішчыце на часопіс «Глянцый Бухгалтэр. ГБ» на 2009 год у рэдакцыі па самай выгаднай цэне. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.
1 долар ЗША	2 805,00	Амерыка	1	
1 еўра	3 575,53	Украіна	1	
1 літайскі лат	5 056,33	Грузія	1	
1 літоўскі літ	1 036,41	Цэнтрапад РФ	USD	34,7797
1 чэшская крона	123,28	10 UAH	USD	42,6745
1 польскі злоты	757,12	1000 BYR	EUR	12,3948
1 расійскі рубель	80,65			44,3476
1 украінская грыўня	344,17			

Мінскі гарадской цэнтр нерухомасці

УП «Мінскі гарадской цэнтр нерухомасці»

ИНФОРМИРУЕТ

В извещении о проведении 27 февраля 2009 года 83-го открытого аукциона на право заключения договора аренды (сроком на 5 лет) нежилых неиспользуемых помещений коммунальной собственности г. Минска (газета «Звезда» от 14.02.09 г.) по лоту № 103 во второй графы следует вместо слов «... продовольственной группы товаров» читать — «... непродовольственной группы товаров».

УНП 190398583

Твае правы АДПРАСІЎСЯ? ПАЧАКАЙ... ЗАГАД

Раз праглыць — і ты ўжо не працуеш. На жаль, даводзіцца канстатаваць, што звальненні па гэтай прычыне з'яўляюцца паранайшаму папулярнымі. Між тым, што ўсё ж лічыцца праглым, як тут пазбегнуць непрыемных сітуацый і ці павінен наймальнік абавязкова ісці на «крайнюю меру» — развітанне з работнікам? Каб аказаць на гэтыя пытанні, карэспандэнт «Звяды» вырашыў сустрэцца з намеснікам начальніка ўпраўлення прававага забеспячэння і кантролю Дэпартаменту дзяржаўнай інспекцыі працы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Вадзімам Якаўлевічам БРАТАШАМ.

Лічы мінуты

Як вядома, праглыць — гэта адсутнасць на месцы працы больш за 3 гадзіны без уважлівых прычын. Пры гэтым «крытычны» час можна назбіраць як бесперапынна, так і ў цэлым у працягу працоўнага дня. Суцэннасць ад гэтага не зменіцца. Аднак тут варта памятаць адзін нюанс: падставай лічыцца праглым з'яўляецца неабуртанаванае «спазненне» менавіта больш чым на 3 гадзіны. Адсутнасць на месцы нават цягам 180 мінут з'яўляецца парушэннем, якое пацягне за сабой толькі дысцыплінарнае спяганне — вымову ці заўвагу.

Трэба нагадаць і яшчэ адзін нюанс — праглым з'яўляецца адсутнасць не на працоўным месцы, а на месцы працы, — заўважае Вадзім Браташ. — Бо працоўнае месца — гэта канкрэтны стаячок, машына ці габітэ. Тады як месца працы — гэта тэрыторыя арганізацыі, а таксама аб'ект па за тэрыторыя арганізацыі, на якой работнік павінен выконваць свае працоўныя абавязкі.

Заўдны бярэ дзедкі

Адно з самых няпростых пытанняў — што такое уважліва прычына адсутнасці на працы? Заканадаўствам яны не вызначаны, адпаведна, права даваць ацэнкі ў гэтым выпадку належыць наймальніку або органам па разглядзе працоўных спрэчак, і ў тым ліку — суду.

Разам з тым на практыцы уважлівымі прычынамі звычайна пры-

вольнае выкарыстанне назпашаных адгулаў. За выключэннем вызначаных заканадаўствам выпадкаў, калі права на адгулы не залежыць ад рашэння наймальніка — скажам, маюцца на ўвазе донары пасля здачы крыві ці яе кампанентаў.

Апроч таго, праглым з'яўляецца самавольны, без узгаднення з наймальнікам, выхад у вадпуску — нават калі работнік пойдзе адпачываць без афармлення ў дзень, што быў вызначаны графікам.

Між тым, ці не самы «ікантычны» момант — студэнты-завочнікі. Ці могуць іх звольніць за праглыць, калі наймальнік не дае вадпуску на сесію?

— Работнік, якія навуваюцца на завочнай ці вчэрняй форме па накіраванні наймальніка або паводле дамовы з наймальнікам, права на вадпуску для здачы сесі маюць і даваць такі вадпускі ім павінны, — падкрэслівае Вадзім Браташ. — Аднак калі работнік пайшоў вучыцца па ўласным жаданні, то тут аб вадпуску неабходна дамаўляцца з наймальнікам. Праўда, не выключана, што самавольна няяку на працу дзень са здачай сесі ўсё ж палічыць уважлівай прычынай суд.

Без згоды вадпуску не спыняюць

У той жа час весці гаворку аб праглыце выпадке далёка не заўсёды падобнай дысцыплінарнай справы. Падобнай дысцыплінарнай справы не можа быць у выпадку адсутнасці на работах, у адносінах да якіх вызначаны медыцынскія супрацьпаказанні. Гэтаксамма нельга пакараць за праглыць у выпадку адмовы ад звышурочных, дэ-тэрмінавага адлічэння з вадпуску, выхаду на сваё месца «па-за графікам», у выхадныя ці святочныя дні — усё гэта магчыма толькі са згоды работніка.

Аднак наконт выхадных варта зрабіць адну істотную агаворку. Наймальнік мае поўнае права за патрабавання выхаду работніка без яго згоды «па-за графікам», калі ўзнікае неабходнасць папярэджання катастрофы, вытворчай аварыі, нячасных выпадкаў, калі патрабуецца ліквідацыя наступстваў стыхійных бедстваў, аднаўленне нармальнай работы сістэм вода-

забеспячэння, ацяплення, асвятлення, каналізацыі, транспарту і сувязі, аказанне экстранай медыцынскай дапамогі.

Аднаўленне толькі праз суд

Праглыць адносіцца да катэгорыі дысцыплінарных правінаўнасцяў, якія не патрабуюць якой-небудзь сістэматычнасці — для зваўлення тут дастаткова ўсяго аднаго разу. Прычым незалежна ад таго, напісаў работнік тлумачальную ці не. Наймальнік павінен толькі паведаміць аб сваім рашэнні прафсаюзу або, калі ёсць адпаведны запіс у калектыўным дагаворы, атрымаць з боку прафсаюзу згоду. Дзеля справядлівасці, заўважае Вадзім Браташ, у гэтым выпадку ўсё ж ёсць адна ўмова. Зваўленне за праглыць можа адбыцца не пазней чым праз месяц з дня выяўлення і не пазней чым праз 6 месяцаў з дня здзяйснення правінаўнасці.

Нялішне заўважыць, што абскардзіць дысцыплінарнае спяганне можа ў камісіі па працоўных спрэчках. Аднак у горшым выпадку вырашаць пытанне аб аднаўленні на ранейшым месцы будзе толькі суд. Зрэшты, нагадае Вадзім Браташ, зваўленне за праглыць з'яўляецца менавіта правам наймальніка. І ніхто не забараняе таму ж наймальніку абдысць больш мяккім пакараннем.

Сяргей ГРЫБ.

МЫ ЕДЗЕМ!

Што ўжо не навіна для тых, каму пашчасціла на звяздоўскія суперпрызды. «Прачыталі! Абавязкова прыйдзем... З сынам, — паабяцаў Іван Іванавіч Жэраўчук з Барысава. — А можа і дачку з работы адпусцяць». Што ж, усё правільна — патрэбны дужы мужчынскія рукі, каб унесці ў дом новы халадзільнік, патрэбна жаночае вока, каб як след паставіць... Але гэта ўжо потым, пасля ўручэння. Само ж яно, спадзяёмся прыгожае і ўрачыстае, адбудзецца сёння, 17 лютага, у 12 гадзін у барысаўскім кінатэатры «Кастрычнік».

Заўтра 18 лютага знойдзе сваю гаспадыню і звяздоўскі тэлевізар «Віцязь». Знаёмства з ёй, Аленай Еўдакімаўнай Казловай з вёскі Старое Запалоўе, а таксама прэзентацыя газеты распачнецца ў 16 гадзін у актавай зале Глыбоцкага ліцэя прафтэхдадукацыі (вуліца Камсамольская, д. 33). Яшчэ раз — прыходзіць, прыязджайце. Мы будзем рады вам, а вы, спадзяёмся, нам.

Звяздоўцы.

24 красавіка 2009 года ў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі адбудуцца чарговыя выбары членаў Акадэміі навук.

(Падрабязнасці на 2-й стар.)

КЛЯШЧЫ ПРАЧНУЛІСЯ — ВЯСНА БЛІЗКА?

Сёлета як ніколі рана пачалі кусацца клішчы. Два выпадкі ўкусаў зафіксаваны з пачатку лютага ў Брэсцкім раёне.

Як расказала карэспандэнту «Звяды» антамолаг абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Вольга Попчыва, у адным выпадку крывасос укусы гаспадыню прыватнага падворка. У гэтай жанчыны ёсць каты, сабакі, а ў падвале жывуць мышы. І спецыялісты прыйшлі да высновы, што клешч мог перазімаваць на мышападобных грызунах, а як пацяпела, вылезлі на свежае паветра і напаслі на чалавека. У другім выпадку пацяпела чатырохгадовае дзіўчынка, укусы адбыліся на дачы, у прыгарадзе Брэста, побач з лесам. А гэта сведчыць аб тым, што насаскомья прачнуліся ад зімовай спячкі. Абодва насаскомья абследаваны ў лабараторных умовах, небяспечных інфекцый у іх не выяўлена.

Як заўважыла ўрач названага цэнтра Ала Каржун: «Клішчы звычайна не кусаюцца зімой. І гэтыя выпадкі, відаць, можна лічыць прыкметай таго, што вясна блізка, асабліва ў нашым паўднёвым раёне». Спецыялісты-эпідэміялагі напамілі яшчэ раз, што ў час прагулак па лесе і пасля іх варта быць вельмі уважлівым. А грызуноў у жыллёвых і гаспадарчых пабудовах неабходна знішчаць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

НОВАЯ СЕРЫЯ ПАПОЎНІЛАСЯ «РЫБАМІ»

Нацыянальны банк Беларусі ўвёў у абарачэнне памятных манеты «Рыбы» новай серыі «Знакі задзянка», паведаміў карэспандэнту «Звяды» прэс-сакратар галоўнага банка Беларусі Міхал Журавіч.

Новая памятная манета выпушчана наміналам 20 рублёў — сярэбраная і 1 рубель — медна-нікелевая. Першая манета мае прабы сплава 925, масу — 28,28 грама. На адваротным баку сярэбранай манеты размешчана стылізаваная выява рыбаў з устаўкамі — два сінтэтычныя крышталь. Манеты адкачаныя на АТ «Манетны двор Польшчы», сярэбраная — якасцю «анцыркулейтэд», медна-нікелевая — якасцю «брыльянт-анцыркулейтэд». Тыраж сярэбранай манеты — да 25 тысяч штук, медна-нікелевай — 10 тысяч.

Ігар ГРЫШЫН.

ШМАТХАДОВЫ ХАБАР

У дзень закаханых у Гомелі быў затрыман адзін з супрацоўнікаў рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Гомельскі цэнтр стандартацыі, метралогіі і сертыфікацыі», улюбёны ў грошы больш, чым у сваю працу. Тым не менш менавіта апошня стала крыніцай незаконнага прыбытку для 27-гадовага гамяляччына. Ад працяжка адной з гомельскіх будаўнічых фірмаў ён атрымаў грашовыя ўзнагароджэнне ў суме 300 долараў ЗША — за паскарэнне афармлення дакументаў на атрыманне сертыфікатаў на выкананне будаўнічых работ. У той жа дзень у сваёй кватэры ў Мінску былі затрыманя 33-гадовая нідзе не працуючая, якая схіляла да дачы хабару ў суме 500 долараў ЗША службовым асобам РУП «Гомельскі цэнтр стандартацыі, метралогіі і сертыфікацыі» аднаго з кіраўнікоў гомельскай будаўнічай фірмы. Як паведаміў пракурор Чыгуначнага раёна Гомеля Раман Герасімаў, два факты самым непарэсчым чынам звязаны паміж сабой. Больш за тое, у следства ёсць падставы меркаваць, што калі мічанка была ініцыятарам акцыі па вымаганню грошай, гомельскі чыноўнік — асноўным выканаўцай, быў і яшчэ адзін гамяляччына — кур'ер, які ўдзельнічаў у перадачы грошай... Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Мінскі гарадской цэнтр нерухомасці

УП «Мінскі гарадской цэнтр нерухомасці»

ИНФОРМИРУЕТ

Извещение о проведении 27 февраля 2009 года 83-го открытого аукциона на право заключения договора аренды (сроком на 5 лет) нежилых неиспользуемых помещений коммунальной собственности г. Минска (газета «Звезда» от 14.02.09 г.) дополнено следующей позицией:

№ лота	Адрес, тип помещения, целевое назначение	Арендная площадь, кв.м	Начальная цена, тыс. руб.
149	Ул. Московская, 20, помещение № 4 на цокольном этаже с естественным освещением (под кортекс свадобных платёв)	34,6	800

УНП 190398583

КУП «Мінскі абласной цэнтр ўчета нерухомасці»

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже складской базы (имеется ж/д ветка), в составе:

административные здания, об. пл. 105,1 кв.м; 66,1 кв.м; здание склада № 1, 1025,7 кв.м; здание склада № 2, 985,5 кв.м; здание склада № 3, 581,6 кв.м; гараж металлический (6х12); канализационная площадка; канальная эстакада; противопожарный водоем; склад цемента (250 т); территория базы (лесчано-травяное покрытие); асфальтированная площадка (2321 кв.м); забор ж/б (352 м.п.), расположенной по адресу: *Мінскі раён, в. Заслав'е, ул. Прывокальная, 2*. Начальная цена с НДС — 1 680 000 000 белорусских рублей. Под обслуживание объектов недвижимости сформировано три земельных участка — 0,1084 га; 0,5319 га; 0,5854 га. Задаток в сумме 60 000 000 белорусских рублей перечисляется на р/с № 3012020020010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», МФО 153001357, УНП 690324015 КУП «Мінскі абласной цэнтр ўчета нерухомасці». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 дней со дня проведения аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **03 марта 2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **02 марта 2009 г.** до 17.00 по указанному адресу.

Контактный телефон: (8017) 224 61 34.

Сайт в интернете: www.rlt.by.

УНП 69032401

ЗВЯЗДА 17 лютага 2009 г.

На «Мінскую лыжню-2009» выйшлі амаль 12 тыс. чалавек

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 14 лютага прыняў удзел у зімовым спартыўным свяце «Мінская лыжня-2009» у Раўбічах.



Фота БЕЛТА.

Адным з цэнтральных мерапрыемстваў свята стаў лыжны эстафетны забег камандаў дзяржаўных органаў Беларусі, у якім прынялі ўдзел 50 камандаў. Спартсмены прайшлі ў трох групах: А, В і С. У склад групы А увайшлі каманды Прэзідэнта Беларусі, КДК, МУС, КДБ, МНС, Міністэрства абароны, Міністэрства спорту і турызму, Міністэрства па падатках і зборах, Дзяржаўнага мытнага камітэта, Дзяржаўнага пагранічнага камітэта, Службы бяспекі Прэзідэнта, а таксама БФСА «Дынама».

Па выніках забегу пераможцам у групе А стала каманда Прэзідэнта Беларусі ў складзе: Аляксандра Лукашэнкі, Людміла Анянкі, Сяргея Булыгін і Міхал Самянёў. Серабро дасталася камандзе БФСА «Дынама». Трэціе месца ў групе А занялі лыжнікі са Службы бяспекі Прэзідэнта. У групе В першае месца дасталася камандзе Нацыянальнага банка, другое — лыжнікам з Міністэрства адукацыі, трэціе — камандзе Адміністрацыі Прэзідэнта. У групе С лепшымі былі каманды «Белнафтахіма», «Беларусбанка» і БРСМ.

Пасля завяршэння гонкі Прэзідэнт, адказваючы на пытанні журналістаў, падтрымаў ідэю правядзення міжнародных лыжных спаборніцтваў з удзелам кіраўніцтва розных дзяржаў. «Карыстаючыся выгодам, я кідаю выклік усім прэзідэнтам свету. Мы гатовыя», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. «Можна правесці такія спаборніцтвы або ў нас у Раўбічах, або ў Ванкуверы, або ў Расіі — дзе хочаце. Ідэя добрая», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Акрамя забегу дзяржслужачых, на «Мінскай лыжні» прайшлі эстафетныя гонкі сярод сямейных камандаў. Асаблівым момантам праграмы ў Раўбічах стаў лыжны забег на 1,5 км ветэранай Вялікай Айчыннай вайны. Паралельна з мерапрыемствамі ў Раўбічах свята праходзіла на базе лыжаролернай трасы ў Мінску на праспекце Пераможцаў, дзе спаборнічалі навучэнцы і студэнты розных навучальных устаноў Мінска і іншых гарадоў краіны. У зімовым свяце «Мінская лыжня-2009» прынялі ўдзел амаль 12 тыс. чалавек.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Пэралік стратэгічных карысных выкапняў, звесткі аб якіх з’яўляюцца дзяржаўнай, зацверджаны ў Беларусі

Адпаведнае рашэнне змяшчаецца ў пастанове Савета Міністраў ад 4 лютага 2009 года № 149, паведамлі карэспандэнту БЕЛТА ў Апарце Саўміна.

Сакрэтнымі аб’яўлены звесткі аб рэсурсах, балансавых запасах і аб’ёмах здабычы алмазаў, берылію, золата, літыю, ніобію, палладу, паліцы, руд раздаскельных элементаў, серабра, тантала, урану, цырконію. Як раздаскельны ў Міністэрстве прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі, пэралік гэтых відаў карысных выкапняў сфарміраваны ва ўвясцы з новым Кодэксам аб нетрах, які ўступіў у сілу ў рэспубліцы 3 1 студзеня 2009 года.

Акрамя таго, вызначаны пэралік раздаскельных элементаў, звесткі аб вытворчасці, закупцы, перапрацоўцы і захоўванні якіх складаюць дзяржаўную тэрыторыю Беларусі. Пэралік уключае гадаліны, голмыі, дыспрозій, еўропій, тэрыій, лантан, люццый, неадым, празэдым, праметый, самарый, тэрбій, тулій, цэрый і эрбій.

СТАЎКА НА СТАТУС

Дэлегацыя Парламенцкай Асамблеі Савета Еўропы пабыла ў аб’ёдах палатах беларускага парламента — Новы склад парламента гатовы да канструктыўнага супрацоўніцтва, дзяляючы ПАСЕ, — заявіў старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір Андрэйчанка падчас сустрэчы з дэлегацыяй на чале са старшынёй Камісіі ПАСЕ па палітычных пытаннях Еранам Ліндблэдам. — Мы зацікаўлены ў найхутчэйшай нармалізацыі адносінаў паміж Рэспублікай Беларусь і Саветам Еўропы.

Важным крокам ён назваў «адыход з боку Савета Еўропы ад негатывных стратэгіяў, якія склаліся ў дачыненні да Беларусі». «Мы не выпрошваем нейкага супрацоўніцтва, — запэўніў спікер, — мы зацікаўлены ў такім супрацоўніцтве, якое было б на карысць усім дзяржавам у розных сферах нашай дзейнасці». Палітык падкрэсліў: «Мы ў сваёй рабоце апошнім часам улічвалі прапановы, выказаныя з боку Савета Еўропы, мы таксама ўлічвалі іх рэалізацыю, якія былі прыняты ў дачыненні да Рэспублікі Беларусь». У гэтым жа кірунку ён прыгадаў і сумесную работу з АБСЕ па ўдасканаленні выбарчага заканадаўства, стварэнне Грамадска-кансультацыйнага савета пры Адміністрацыі Прэзідэнта, аналагічных структур пры пэўных міністэрствах. «У Рэспубліцы Беларусь пакаўся палітычны дыялог з грамадзянскай супольнасцю», — упэўніў спадар Андрэйчанка. «У рамках выканання юрыдычных працэдур вызвалены з месцаў пазбаўлення волі шэраг асобаў, якія, паводле меркавання Савета Еўропы, з’яўляліся палітз’явольненымі», — канстатаваў ён. Спікер запэўніў дэлегатаў і ў тым, што сёння няма перашкодаў у распаўсюджванні такіх газет, як «Народная воля» і «Наша ніва». Сказаў палітык колкі слоў і пра адкрыццё ў Мінску Інфармацыйнага бюро Савета Еўропы на базе БДУ: урадам краіны гэта пытанне разглядаецца, вырашаныя практычна ўсе юрыдычныя нюансы і не выключана, што магчымаць наведваць бюро з’явіцца ў дэлегатаў ужо ў рамках гэтайга візіту.

Уладзімір Андрэйчанка адзначыў таксама: «Мы будзем удзячнай, калі мы будзем атрымліваць запрашэнні на пасяджэнні Парламенцкай Асамблеі, дзе змоглі б выказаць афіцыйны пункт гледжання на сітуацыю ў Беларусі». Спікер выказаў гатоўнасць беларускага боку аказаць усялякую падтрымку спадару Андрэю Рыгоні — дакладчыку па Беларусі Камісіі ПАСЕ па палітычных пытаннях — пры падрыхтоўцы даклада, з якім ён будзе выступаць у чэрвені на сесіі ПАСЕ. «Мы хашелі б, каб Нацыянальны сход Рэспублікі Беларусь на чарговай сесіі ПАСЕ змог атрымаць статус спецыяльна запрашанага ў ПАСЕ». На думку старшыні Палаты прадстаўнікоў, у гэтым кірунку прапарэна значная праца і «наступіў вельмі добры момант, калі мы на многіх пазіцыях разумеваем адзін аднаго, і вось гэты момант мы, вядома ж, не павінны ўпусціць».

Спадар Ліндблэад у сваю чаргу адзначыў: «Наша супрацоўніцтва тут вельмі важнае і я лічу, што нам будзе недастаткова проста мець дакладчыка, мы збіраемся арганізаваць спецыяльныя камітэты». Ён спадзяецца, што падчас візіту бакі змогуць больш даведацца адзін пра аднаго. Кіраўнік дэлегацыі выказаў задавальненне тым, што ўсе фармальнасці, звязаныя з адкрыццём Інфармацыйнага бюро ПАСЕ ў Мінску, нарэшце завяршаныя. У верхняй палате парламента дэлегаты сустрэліся са спікерам Барысам Батурам. У сустрэчы ўзялі ўдзел сенатары Ніна Мазай і Яўген Смірноў. Дэлегаты прабудуць у Беларусі да 19 лютага — у іх запланаваны сустрэчы ў Адміністрацыі Прэзідэнта, Вярхоўным і Канстытуцыйным судах, Генеральнай пракуратуры, шэрагу міністэрстваў, а таксама ў галоўным універсітэце краіны — БДУ. Нагадаем, што ў складзе дэлегацыі таксама старшыня Падкамісія па Беларусі Сініка Хурскавіч і дакладчык па Беларусі Камісіі ПАСЕ па палітычных пытаннях Андрэя Рыгоні. Візіт праходзіць у рамках падрыхтоўкі даклада Камісіі ПАСЕ па палітычных пытаннях аб сітуацыі ў Беларусі.

Ала МАЧАЛАВА.

ПРОДАЕТСЯ ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ БАЗА
Гродненская обл., г. Новогрудок
ОГороженная и частично заасфальтированная территория, кв. 23, 24, водопровод, канализация, тепловая и электрическая (650 кВт) сети
• Общая площадь помещений - 2 800 кв. м • Административное здание (650 кв. м) • Производственные помещения - 1 300 кв. м • Особняк помещений - 1 300 кв. м
Тел. (017) 277-02-02

У Беларусі прымаюцца неабходныя меры па стрымліванні інфляцыі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Таксама цяпер у Беларусі прымаюцца меры па рэвізіі ўнутранага рынку. Зацверджана Сістэма мерапрыемстваў, якія забяспечваюць эканамічную бяспеку Беларусі ва ўмовах сусветнага фінансавога крызісу. Створаны рабочыя групы ва ўрадзе, у міністэрствах, на прадпрыемствах, распрацаваны адпаведныя галіновыя і рэгіянальныя мерапрыемствы, арганізаваны маторынг сітуацыі на ўнутраным і знешнім рынках. Рэалізаваны першаарыяныя мерапрыемствы ў банкаўскіх сектары, бюджэтнай сферы і рэальным сектары эканомікі.

Таксама прыняты меры па забеспячэнні стабільнай работы ваучэрных і іншых арганізацый рэальнага сектара эканомікі краіны, пры распрацоўцы якіх улічаны вопыт антыкрызісных рашэнняў, прынятых у Расійскай Федэрацыі.

БЭБІ-БУМ ПАДМАЦЮЮЦЬ МЕСЦАМІ Ў САДКАХ

Праблема прадастаўлення месцаў у дашкольных установах, а калічы прасцей — уладкавання дзіцяці ў садок, — беларусам знаёма. Дзякую Богу, справа не дайшла да таго, што запавятое месца нашадку варта браніраваць адразу пасля першага палукну з будучым мужам, як у некаторых суседніх краінах. Аднак градус гэтага безумоўна важнага пытання ўзняўся да таго, што аб ім угадваў кіраўнік дзяржавы падчас леташняга штогадовага Паслання беларускаму народу і парламента. І даў адпаведныя даручэнні адказным асобам і ведамствам.

У прыватнасці, Прэзідэнт абурэў той факт, што «бачкі вымушаны чакаць месцамі, а то і гадзінамі, каб уладкаваць дзіця ў дзіцячы садок. Не усё добра з укладаннем дзіцячых садкоў кваліфікаваным персаналам». Улічваючы тэндэнцыю да павелічэння нараджальнасці, гэтыя праблемы трэба вырашаць аператыўна, запатрабаваў тады Аляксандр Лукашэнка. Што зроблена за гэты час?

Міністэрства адукацыі правяло аналіз і склала прагноз прадастаўлення месцаў у дашкольных установах да 2010 года. Аказалася, што ў цэлым па краіне сітуацыя не такая ўжо крытычная: дашкольныя ўстановы наведвае 365 289 дзіцяці, хоць па праектнай магутнасці яны могуць прыняць амаль на сто тысяч больш. Праблема з тым, каб уладкаваць дзіця ў садок менавіта побач з домам, асабліва ў раёнах новабудуоўляк. Як выйсце бяцкам прапаноўць месцы ў дашкольных установах, якія размешчаны непадаль, а таксама па месцы працы.

Ствароўца і новыя формы дашкольнай адукацыі: гульнівыя і сямейныя пляцоўкі, сямейныя дзіцячыя садкі, дзіцячыя садкі дома і інш. Напрыклад, па праграме адраджэння вёскі, летась адкрыта 121 такая група. Сямейныя дзіцячыя садкі з’явіліся ў вёсках Аршанскіх, насенна. Зацверджаны і рэалізуюцца графікі пастаўкі мінеральных угнаенняў, гаруча-змазачнага матэрыялаў, рамонтна сельскагаспадарчай тэхнікі, Комплексны план па падрыхтоўцы і правядзенні веснавых палых работ.



Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

зонаў пляцоўкі, сямейныя дзіцячыя садкі, дзіцячыя садкі дома і інш. Напрыклад, па праграме адраджэння вёскі, летась адкрыта 121 такая група. Сямейныя дзіцячыя садкі з’явіліся ў вёсках Аршанскіх, насенна. Зацверджаны і рэалізуюцца графікі пастаўкі мінеральных угнаенняў, гаруча-змазачнага матэрыялаў, рамонтна сельскагаспадарчай тэхнікі, Комплексны план па падрыхтоўцы і правядзенні веснавых палых работ.

У сталіцы, дзе пытанне забеспячэння месцамі ў дашкольных установах стаіць найбольш востра, з шэрагу дашкольных устаноў выведзены першыя класы. Гэта дазваляе адкрыць дадаткова 54 групы для 1080 дзіцяці. Адноўлена работа яшчэ 17 раней закрытых груп для 235 дзіцяці. У Віцебску выведзена 5 першых класаў і ўладкавана 95 дашкольных устаноў, у Магілёўскай вобласці, дзіцячы садок дома адкрыты ў Бялыніцкім раёне.

Адрываюцца і новыя дашкольныя ўстановы: у Магілёўскім раёне (на 40 месцаў), у Кобрынскім раёне ў аграпрадку «Стрыгава» (на 25 месцаў), у брэсцкім мікрараёне «Вулька-2» на 260 месцаў, у Гомелі ў мікрааёне № 16 (на 330 месцаў), у Мінску адразу тры на 190 месцаў кожнае. Працягваюцца будаўніцтва яшчэ каля дзясятка дашкольных устаноў.

Праграмай развіцця сістэмы дашкольнай адукацыі на 2009—2014 года прадугледжана будаўніцтва 73 новых дашкольных устаноў і, што немаляважна, выдаткавана на гэтыя мэты фінансаваньня.

Сяргей АЛЯКСАНДРАЎ.

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»
11 марта 2009 г. проводит открытый аукцион № 03-Сф-09 по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь

Вид аукциона: открытый (на повышение цены продажи).
Предмет аукциона: право частной собственности на земельный участок.
Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.
На торги выставляются 13 земельных участков, расположенных в районе малозаточной застройки в границах пр. Победителей — проезда Дрозды — р. Свислочь (застройка жилых кварталов № 2, 3, 11) для строительства многоквартирных (блокированных) жилых домов:

Лот №	№ участка по ген-плану	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Начальная цена, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	Характеристика расположенных на участке инженерных коммуникаций и сооружений	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, бел. руб.
Жилой квартал № 11							
1	1.1.	500000000007004434	0,0528	214 609 750	21 460 980	Участок свободен от застройки и насаждений	2 495 039
2	1.2.	500000000007004530	0,0626	254 442 620	25 444 270	Участок свободен от застройки и насаждений	2 495 039
3	2.1.	500000000007004432	0,0682	277 204 260	27 720 430	Участок свободен от застройки и насаждений	2 495 039
4	2.2.	500000000007004533	0,0804	326 792 120	32 679 220	Участок свободен от застройки и насаждений	2 630 051
5	2.3.	500000000007004535	0,0707	287 365 710	28 736 580	Участок свободен от застройки и насаждений	2 585 046
6	3.1.	500000000007004536	0,0689	280 049 460	28 004 950	Участок свободен от застройки и насаждений	2 675 053
7	3.2.	500000000007004537	0,0665	270 294 480	27 029 450	Участок свободен от застройки и насаждений	2 630 051
8	4.1.	500000000007004538	0,0748	304 030 480	30 403 050	Участок свободен от застройки и насаждений	2 585 046
9	4.2.	500000000007004539	0,0547	222 332 450	22 233 250	Участок свободен от застройки и насаждений	2 585 046
10	5.1.	500000000007004540	0,0587	238 590 760	23 859 080	Участок свободен от застройки и насаждений	2 540 043
Жилой квартал № 3							
11	4	500000000007004050	0,0870	353 618 340	35 361 840	Участок свободен от застройки и насаждений	3 501 341
Жилой квартал № 2							
12	13	500000000007004269	0,0884	359 308 750	35 930 880	Участок свободен от застройки и насаждений	2 112 475
13	20	500000000007004245	0,1029	418 245 140	41 824 520	Участок свободен от застройки и насаждений	2 112 474

Земельные участки находятся в водоохранной зоне водных объектов г. Мінска.
Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории участков осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями (согласно перечню, установленному Мінским горисполкомом).
Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона: своевременное внесение победителем аукциона платы за соответствующие земельные участки; возмещение им расходов, связанных с подготовкой и проведением аукциона и формированием этих земельных участков, учитываемых государственную регистрацию.
Справочно: - в течение 2-х месяцев после принятия Мінским горисполкомом решения о предоставлении победителю аукциона земельных участков соответствующие имущественные права на них должны быть зарегистрированы в РУП «Мінское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»; - техническая документация и разрешение на строительство жилого дома получается владельцами земельных участков в установленном порядке;

- победители аукциона заключают с Мінским городским исполнительным комитетом договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений); - собственникам земельных участков необходимо завершить возведение многоквартирного (блокированного) жилого дома не позднее одного года после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации прав на земельный участок;

- в соответствии с законодательством Республики Беларусь победитель аукциона до совершения регистрации сделки по земельному участку в установленном порядке должен представить в налоговые органы декларацию об источниках денежных средств.
Аукцион состоится **11 марта 2009 года** в 11.00 по адресу: г. Мінск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в размере 10% от начальной цены заявленного лота (лота с наибольшей стоимостью — в случае участия в торгах по нескольким лотам), перечисляемый на расчетный счет № 364100000016 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка — 795, УНП — 100690830, назначение платежа — 049011, получатель — Финансовое управление Мингорисполкома; **представить в адрес УП «Мінский городской центр недвижимости» следующие документы:**

заявление на участие в аукционе установленной формы; заверенную банком копию платежного документа, подтверждающего внесение задатка в установленном размере; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе

подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, в соответствии с которым участник аукциона, победивший в торгах, либо которому земельный участок предоставляется в случаях, предусмотренных законодательством Республики Беларусь, обязан произвести оплату организатору аукциона за его организацию и проведение в размере 1% от цены продажи соответствующего земельного участка.

дополнительно представляется: гражданском — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность.
При подаче документов на участие в аукционе граждане и представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
Прием документов для участия в аукционе начинается с **09.00 18 февраля 2009 года** и заканчивается в **17.00 05 марта 2009 года**.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому выставленному лоту признается участник, предложивший наиболее высокую цену.
Победители торгов (участники аукциона, которым земельные участки предоставляются в отдельных случаях, предусмотренных законодательством) в течение 10 рабочих дней со дня принятия Мінским горисполкомом решений о предоставлении им соответствующих земельных участков обязаны: внести плату за земельный участок; возместить Мінскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона; произвести оплату организатору торгов за подготовку и проведение аукциона, включающую возмещение расходов, связанных с подготовкой и проведением аукциона, в размере 1 процента от цены продажи земельного участка; выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Мінский горисполком выдает выписку из решения о предоставлении земельного участка в частную собственность.
Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.
В дни и время, указанные в объявлении, размещаемом на информационном стенде (фойе офиса УП «Мінский городской центр недвижимости»: г. Мінск, ул. К. Маркса, 39), организатором торгов предоставляется транспорт для обеспечения осмотра земельных участков желающими принять участие в аукционе.
Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляется по адресу: г. Мінск, ул. К. Маркса, 39, каб. № 4.

Контактные телефоны + 375 (17) 226 16 72, + 375 (17) 227 40 22.

Дополнительная информация о выставленных на аукцион участках, а также условия участия в торгах и бланки требуемых документов размещены на официальном сайте организатора торгов www.mgcn.by.

зонах пляцоўкі, сямейныя дзіцячыя садкі, дзіцячыя садкі дома і інш. Напрыклад, па праграме адраджэння вёскі, летась адкрыта 121 такая група. Сямейныя дзіцячыя садкі з’явіліся ў вёсках Аршанскіх, насенна. Зацверджаны і рэалізуюцца графікі пастаўкі мінеральных угнаенняў, гаруча-змазачнага матэрыялаў, рамонтна сельскагаспадарчай тэхнікі, Комплексны план па падрыхтоўцы і правядзенні веснавых палых работ.

У сталіцы, дзе пытанне забеспячэння месцамі ў дашкольных установах стаіць найбольш востра, з шэрагу дашкольных устаноў выведзены першыя класы. Гэта дазваляе адкрыць дадаткова 54 групы для 1080 дзіцяці. Адноўлена работа яшчэ 17 раней закрытых груп для 235 дзіцяці. У Віцебску выведзена 5 першых класаў і ўладкавана 95 дашкольных устаноў, у Магілёўскай вобласці, дзіцячы садок дома адкрыты ў Бялыніцкім раёне.

Адрываюцца і новыя дашкольныя ўстановы: у Магілёўскім раёне (на 40 месцаў), у Кобрынскім раёне ў аграпрадку «Стрыгава» (на 25 месцаў), у брэсцкім мікрараёне «Вулька-2» на 260 месцаў, у Гомелі ў мікрааёне № 16 (на 330 месцаў), у Мінску адразу тры на 190 месцаў кожнае. Працягваюцца будаўніцтва яшчэ каля дзясятка дашкольных устаноў.

Праграмай развіцця сістэмы дашкольнай адукацыі на 2009—2014 года прадугледжана будаўніцтва 73 новых дашкольных устаноў і, што немаляважна, выдаткавана на гэтыя мэты фінансаваньня.

Сяргей АЛЯКСАНДРАЎ.

зонах пляцоўкі, сямейныя дзіцячыя садкі, дзіцячыя садкі дома і інш. Напрыклад, па праграме адраджэння вёскі, летась адкрыта 121 такая група. Сямейныя дзіцячыя садкі з’явіліся ў вёсках Аршанскіх, насенна. Зацверджаны і рэалізуюцца графікі пастаўкі мінеральных угнаенняў, гаруча-змазачнага матэрыялаў, рамонтна сельскагаспадарчай тэхнікі, Комплексны план па падрыхтоўцы і правядзенні веснавых палых работ.

У сталіцы, дзе пытанне забеспячэння месцамі ў дашкольных установах стаіць найбольш востра, з шэрагу дашкольных устаноў выведзены першыя класы. Гэта дазваляе адкрыць дадаткова 54 групы для 1080 дзіцяці. Адноўлена работа яшчэ 17 раней закрытых груп для 235 дзіцяці. У Віцебску выведзена 5 першых класаў і ўладкавана 95 дашкольных устаноў, у Магілёўскай вобласці, дзіцячы садок дома адкрыты ў Бялыніцкім раёне.

Адрываюцца і новыя дашкольныя ўстановы: у Магілёўскім раёне (на 40 месцаў), у Кобрынскім раёне ў аграпрадку «Стрыгава» (на 25 месцаў), у брэсцкім мікрараёне «Вулька-2» на 260 месцаў, у Гомелі ў мікрааёне № 16 (на 330 месцаў), у Мінску адразу тры на 190 месцаў кожнае. Працягваюцца будаўніцтва яшчэ каля дзясятка дашкольных устаноў.

Праграмай развіцця сістэмы дашкольнай адукацыі на 2009—2014 года прадугледжана будаўніцтва 73 новых дашкольных устаноў і, што немаляважна, выдаткавана на гэтыя мэты фінансаваньня.

Сяргей АЛЯКСАНДРАЎ.

зонах пляцоўкі, сямейныя дзіцячыя садкі, дзіцячыя садкі дома і інш. Напрыклад, па праграме адраджэння вёскі, летась адкрыта 121 такая група. Сямейныя дзіцячыя садкі з’явіліся ў вёсках Аршанскіх, насенна. Зацверджаны і рэалізуюцца графікі пастаўкі мінеральных угнаенняў, гаруча-змазачнага матэрыялаў, рамонтна сельскагаспадарчай тэхнікі, Комплексны план па падрыхтоўцы і правядзенні веснавых палых работ.

У сталіцы, дзе пытанне забеспячэння месцамі ў дашкольных установах стаіць найбольш востра, з шэрагу дашкольных устаноў выведзены першыя класы. Гэта дазваляе адкрыць дадаткова 54 групы для 1080 дзіцяці. Адноўлена работа яшчэ 17 раней закрытых груп для 235 дзіцяці. У Віцебску выведзена 5 першых класаў і ўладкавана 95 дашкольных устаноў, у Магілёўскай вобласці, дзіцячы садок дома адкрыты ў Бялыніцкім раёне.

Адрываюцца і новыя дашкольныя ўстановы: у Магілёўскім раёне (на 40 месцаў), у Кобрынскім раёне ў аграпрадку «Стрыгава» (на 25 месцаў), у брэсцкі

Альбо чаму так мала ахвотных «знайсці шчасце»?

Энтузіясты, якія займаюцца развіццём турызму ў Лепельскім рэгіёне, упэўненыя — каб раён стаў турыстычнай Меккай (а гэта, на іх погляд, рэальна), мясцовыя ўлады павінны больш настойліва займацца гэтым пытаннем. Асабліва сёння, падчас фінансавых крызісу, калі трэба навучыцца зарабляць на ўсім, на чым магчыма. Неабходна выкарыстоўваць мясцовы рэсурсы і сувесны вопыт у галіне турызму. А пакуль што, выходзіць, кожны бок валуе ў мяч на сваім полі? Такі сумны вывад міжвольна зрабіў, калі выехаў у глыбінку і пагаварыў з самымі рознымі людзьмі.

Два погляды на мясцовы турызм

Лепель, вядома, знаходзіцца паміж Мінскам і Віцебскам. Выходзіць, да сталіцы краіны блізка і да сталіцы знакамітага «Славянскага базару» Віцебска таксама рукой падаць. Вось і упэўненыя энтузіясты: гэтым трэба карыстацца па поўнай. А ў самім раёне знаходзіцца і ўнікальны Бярэзінскі біясферны запаведнік, і паселішча першабытнага чалавека, і старажытны славянскія могілкі дахрысціянскага часу, і цар — дуб. А ёсць яшчэ і «дрэва шчасця». Яно можа прыносіць удачу і тое самае шчасце, калі выканаць усё, што патрабуе спецыяльны абрад.

Краі, напэўна, павінен быць добра вядомым турыстам у мностве краін. Пакуль не. Ды і адкуль іх чакаць, калі да развіцця турызму не падыходзяць комплексна? — неаднаразова чуў ад нераўнадздушных людзей падчас камандзіроўкі. У самім райцэнтры нават гатэля пакуль што няма. Яго будаўніцтва ўзяліся фінансавыя балгарскія інвестары. Некаторыя адказныя асобы разлічваюць, што пасля яго адкрыцця турызм актывізуецца.

Ды не, упэўненыя апаненты. Трэба ўкладваць грошы ў распрацоўку этнаграфічных маршрутаў, рабіць гэта паралельна з будаўніцтвам, каб іншаземцы, якія прыедуць, змоглі адчуць тую самую спраўдзена нацыянальную непаўторную атмасферу, каларыт. На гэтым і трымаецца цывільзаваны турызм. Падчас глабалізацыі так хочацца іншаземцам таго, чаго больш нідзе няма. Не стандартных гатэляў, падарожжаў па гарадах, а фальклору, нацыянальнай самабытнасці, гасціннасці, нечаканасці, прыемных сюрпрызаў...

— Колькі да нас у год прывязджае турыстаў? Дакладна скажаць не могу. На аказанні турыстычных паслуг тэа, што мае адпаведны дазвол, летась зарабілі, калі не памыляюся, больш як 800 мільёнаў рублёў. Дзякуючы будаўніцтву раёна на сённяшні дзень каля 50 мільярдў рублёў, — расказвае намеснік старшыні Лепельскага райвыканкама Мікалай Нікіцін. — У прыватнасці, ліцэнзія ёсць у прыродаахоўнай установы «Бярэзінскі біясферны запаведнік», экскурсій-

25 кіламетраў, былі б толькі падкі. Грошай няма, каб іх купіць. Як інструктар — метадыст фізікультурна-аздараўляльнага цэнтру аддзела фізкультуры, спорту і турызму райвыканкама атрымліваю зарплату 320 тысяч рублёў. Ніхто не верыць. А колькі даводзіцца ездзіць па раёне — праблема ідзі развіцця турызму, вывучаць традыцыі. Але калі бану, што тыя ж іншаземцы са слязамі на вачах паідаюць сядзібы, бо не хочучь дадома, шчыра радуецца. А калі адказная асоба кажа,

чужына на аказанні паслуг зарабілі разам больш за 985 мільёнаў. Зараз плануем стварыць прадпрыемства, якое займалася б канкрэтным развіццём турызму. Хутчэй за ўсё адным з заснавальнікаў будзе і райвыканкам. Ёсць падтрымка на ўзроўні кіраўніка раёна. Спэцыяльна, што ў выніку атрымаем трохі грошай на развіццё...

Я сёння ў аддзеле працы адзін. Трэба арганізоўваць спартыўныя мерапрыемствы, спрыяць падрыхтоўцы спартсменаў. Як жа я яшчэ і турызмам магу



Фота Ангелы КЛЕШЧУКА.

што не верыць у будучыню турызму, які можа быць настрой?

Турызм бліжэй да культуры, чым да спорту!

— Паверце, задоўга да пачатку сусветнага фінансаванага крызісу на развіццё турызму ў рэгіёне выдаткоўвалася нуль рублёў — расказвае **начальнік аддзела фізкультуры, спорту і турызму райвыканкама Мікалай ДЗЯМ-КО**. — У пазамінулым годзе нам выдзелілі ўсяго толькі 15 мільёнаў рублёў. Іх накіравалі на афармленне і прапрацоўку турыстычнага маршруту, рэкламнай прадукцыі...

З Віцебска, з упраўлення, мы даўно не атрымліваем ніякага фінансавання. На фізкультуру і спорт грошы выдзяляюць. Чаму тады пра турызм у фінансаванні «забылі»? Пры гэтым і запаведнік, і «Жам-

займацца? Вось добра, што Вольга (Маханенка — **А.П.**) дапамагае. Лічу, што турызм бліжэйша да культуры. Той жа абрад «Жаніцтва Цярэшкі» — гэта ж фізкультурна каштоўнасць, а не фізкультура і спорт.

Пра Гаўрылыча і суседа

У аграсядзібе «У Гаўрылыча», што ў вёсцы Парэчка, уладары мне адразу расказалі пра сваю праблему №1. — Сусед некалькі гадоў таму ў нас з'явіўся. І тады пачаліся праблемы. Вось, бачыце агароду — проста на дарозе да возера? Гэта суседа работа. Ён таі і сказаў нам з жонкай — не хачу, каб вашы турысты голыя тут бегалі па майму агароду. А я ён пірс добры зрабіў! А ён што? І дзе у яго агарод? Ну, няма! Маўляў, дакументы на арэнду зямлі яму выдалі ў сельсавеце.

Мы туды прыйшлі, папрасілі, каб нам гэтыя паперы паказалі. Адмовілі... — расказвае **уладар Алексіей ЧАСНАКОУ**. — Мы нават да намесніка міністра па зямельных пытаннях звярталіся, каб агародку гэтую прыбраць. Як і ў адміністрацыю Прэзідэнта. І быццам бы нас падтрымалі. Але агародка на месцы стаіць. А нам жа яшчэ і лязно давалася перанесці.

Турыстаў тут прымаюць пакуль што толькі ў цёплым часе года, бо камінам вялікі сучасны дом

шай на развіццё не даюць. Авекач у яго 70. Мяса трусой здае на мінскі Камароўскі рынак. У сталіцы, дарэчы, вучыўся на юрыста ў гандлёвым каледжы.

Жыве ў вёсцы Аношкі, што кіламетраў у 30 ад райцэнтру. Усяго там насельніцтва 12 чалавек. 3 моладзі яшчэ толькі адзін хлопчэ, які ўжо жанаты. Дзімтрый — халасцяк. Найбліжэйшая крама ў 4—х кіламетрах. Пры ўсім гэтым хлопчэ не хоча пакідаць вёску. Скардзіцца на тое, што не можа ніяк зразумець — чаму ў банку крэдыт на развіццё агратурызму яму не даюць?

— Спачатку адмовілі, бо мяне павінны былі прывязаць у армію. Потым, калі прынёс ваенны білет, дзе адзначана, што я нягодны да службы ў мірны час, з'явілі — а мо ваіна заўтра? — расказвае хлопчэ. Ён са шматдзятнай сям'яй. Самы малодшы, у яго яшчэ тры браты і тры сястры. Жыве з бацькамі ў вялікім доме. Там і прымаюць турыстаў. — Я шчыра хачу застацца жыць у вёсцы. Каханая ёсць. Жылі б, працавалі, ды не хочучь мне дапамагчы. Напрыклад, хацелі дом пабудавалі не на прыбярэжнай тэрыторыі, а з боку возера. Сказалі нельга — сельскагаспадарчыя зямлі. Я ж не для дачы, а каб жыць. Далі месца пад будаўніцтва ў іншым месцы. Ды прыхаў чалавек са сталіцы і атрымаў гэты ж самы ўчастак!

Чакаюць паразумення
Хай толькі не крыўдзіцца афіцыйныя асобы, калі ім нешта не спадабалася з таго, што надрукавана вышэй. Пра праблемы мне расказвалі простыя людзі — тыя самыя выскоўцы, пра неабходнасць падтрымкі якіх так многа гаворыцца на самым вероў ўлады.

Той жа заканадаўчы акт, які павінен спрыяць развіццю турызму. У глыбінцы выскоўцы, з кім я пагаварыў, канстатуець — не вельмі спяшаюцца на месцах дакладна выканаць усё, што там напісана. Быццам бы чыноўнікі і не супраць з'яўлення сядзібы, але, каб рэальна дапамагчы, уважліва ўнікнуць у праблемы і не атрымліваецца. Толькі на энтузіязме ў перспектыве вельмі прыбытковая турыстычная галіна не зможа выйсці на новы ўзровень. І чаму мы не вучымся зарабляць на тым, што маем — на непатрабнай прыродзе, на гасціннасці нашых людзей? Нічыятыўныя людзі так хочучь, каб іх урэшце зразумелі да канца. Каб прывытная справа насамарч стала агупнай. Так і гуляюць ку футбол, і кожны на сваім полі? Пакуль што так?

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Лепельскі раён — Віцебск.

Працяг тэмы

А ВАДА КАПАЕ, КАПАЕ...

Восенню мінула года ў наш газету **Прышоў ліст з пасёлка Мірна Баранавіцкага раёна**, у якім пенсіянер **В. Фянчук** паскардзіўся на валакці з рамонтам даху дома. У «Звяздзе» **былі надрукаваны два артыкулы («Звязда», 2.11.2008 г. і 26.11.2008 г.)**, у якіх разглядалася скарга нашага чытача.

Калі 20.11.2008 года газета атрымала адказ з Баранавіцкага райвыканкама, у якім гаварылася, што «кіраўніцтвам ЗАТ «Шчара-Агра» прынята рашэнне ў тэрмін да 01.01.2009 г. выканаць бягучы рамонт даху, а да 01.08.2009 г. — капітальны рамонт даху з поўнай заменай мяккага пакрыцця і сцяжкай», то мала хто мог сумнявацца, што пытанне вырашана. Тым больш што 29.12.2008 г. у «Звязду» быў дадзены адказ ліст з подпісам намесніка старшыні райвыканкама А. Грыцкевіча, у якім паведамлялася, што «выкананы бягучы рамонт даху дома, дзе пражывае гр. Фянчук В. В.».

Бягучы рамонт зроблены, і да капітальнага людзі ў доме № 8 могуць жыць спакойна. Але тэлефонны званок з Мірна прымусіў насцярожыцца. Лідзя Фянчук прасіла прыехаць і паглядзець, што робіцца ў доме пасля рамонта. Падумаў, як цяжка людзям дагэдзіць. Зрабілі рамонт, дык чаго вама яшчэ не хапае? Але пасля паўторнай размовы вышэйшай наведанца ў Мірны і на ўсё паглядзець сваімі вачыма. Прыехаў у пасёлак, залез на дах дома № 8, пахадыў па кватэрах і жанхнуў, бо такога убачыць не чакаў.

Трохпаверховы 18-кватэрны дом быў пабудаваны ў 1977 годзе, калі вёску хацелі максімальна наблізіць да горада. У Мірным такі дом не адзіны, і хоць кватэры ў гэтых дамах былі гарадскімі, але людзі жылі па-вясковому. Працавалі ў саўгасе «Чырвоны сцяг», трымалі жывёлу (на той час у пасёлку было 64 каровы, а сёння толькі чатыры) і радаваліся жыццю, бо былі маладымі.

Праз трыццаць гадоў жыхары дома пастарэлі, і цяпер у ім амаль

усе пенсіянеры. У доме гэтым жывуць не праблемная сям'я, якая дзяляцца пацучы і сценгах райвыканкама, а людзі заслужаныя і дастойныя. Вось Віктар Фянчук адпрацаваў 37 гадоў трактарыстам і амаль штогод атрымліваў дыпломы, граматы, нагрудныя знакі як пераможца ў сацспаборніцтве; узаагароджаны медалём «За працоўную доблесць». Яго жонка, Лідзя Вацлаваўна Фянчук, — маці-герайна. У іх пяцёрка дзяцей. У адной з кватэр жыў былы галоўны аграном, сёння пенсіянер, а ў другой — настаўніца, таксама на заслужаным адпачынку...

Не ўсе кватэры прыватызаваныя, дом знаходзіцца на балансе ЗАТ «Шчара-Агра» і за яго адпаведнасць, у якім паведамлялася, што «выкананы бягучы рамонт даху дома, дзе пражывае гр. Фянчук В. В.».

А зараз спынімся на бягучым рамоне. З некалькімі гаспадарамі па-

цярпелых кватэр пабываў на даху і убачыў, што спраўданага рамонт і не было. Наадварот, узарваўшы пасарэдзіне даху руберойд, рамонтнікі нарабілі толькі шкоды. Прамазалі перакрыці

Упэўнены, што за такія грошы толькі ў сталіцы трэба шукаць спецыялістаў, а баранавіцкі зробіць рамонт за меншую суму і не горш. На сваім гаражы ўдвух з сынам я пакапаў жалезабетонны дах і пакрыў тым жа руберойдам без усякіх праблем — трэба толькі да справы падысці па-гаспадарску, як да свайго.

Людзі хваляць былога дырэктара саўгаса М. Якубца і ўздыхаюць: Во-о, гэта быў кіраўнік. Калі нешта даручыць, то сам і правярэць. Паспрабуй не зрабіць. Але з пенсіі Мікалая Захаравіча не вернеш, і даводзіцца жыць з тым кіраўніком, які ёсць. Думаю, калі б дырэктар Э. Сырыца сам правярэў работу сваіх падначаленых, то не далажыў бы ў райвыканкам, што рамонт зроблены. І тады не атрымала б станоўчы адказ і «Звязда».

2009 год абвешчаны Годам роднай зямлі. Выдатная ідэя, але вельмі важна не ператвараць яе ў гаварыліцу. А гэта ўжо назіраецца. Гісторыя, мова, людзі, дзяржава... — усё гэта мае непасрэднае дачыненне да роднай зямлі. У тым ліку і парадка на нашых вуліцах, дамах. Жыхары пасёлка Мірнага упэўнены, што трэба пісаць Прэзідэнту, бо акрамя яго ніхто не дапаможа. Што на гэта скажаць? Не Прэзідэнт, а мясцовыя кіраўнікі павінны наводзіць парадка на сваёй тэрыторыі — для гэтага яны і пастаўлены.

А як будзе дзейнічаць начальнік у канкрэтнай сітуацыі, залежыць ад людзей, ад іх грамадзянскай пазіцыі.

Ужо не першы год капае вада на галовы людзей у доме № 8 пасёлка Мірна. А мы ведаем, што ў кроплі вады заключаена вялікая сіла...

Сымон СВІТУНОВІЧ.

жа доме, пачала тлумачыць, што неабходна выклікаць спецыялістаў з Мінска (!!!), каб яны зрабілі рамонт даху. Сума за сцяжку і наклею на бітум руберойду выеца ў 57 млн рублёў.

Упэўнены, што за такія грошы толькі ў сталіцы трэба шукаць спецыялістаў, а баранавіцкі зробіць рамонт за меншую суму і не горш. На сваім гаражы ўдвух з сынам я пакапаў жалезабетонны дах і пакрыў тым жа руберойдам без усякіх праблем — трэба толькі да справы падысці па-гаспадарску, як да свайго.

Людзі хваляць былога дырэктара саўгаса М. Якубца і ўздыхаюць: Во-о, гэта быў кіраўнік. Калі нешта даручыць, то сам і правярэць. Паспрабуй не зрабіць. Але з пенсіі Мікалая Захаравіча не вернеш, і даводзіцца жыць з тым кіраўніком, які ёсць. Думаю, калі б дырэктар Э. Сырыца сам правярэў работу сваіх падначаленых, то не далажыў бы ў райвыканкам, што рамонт зроблены. І тады не атрымала б станоўчы адказ і «Звязда».

2009 год абвешчаны Годам роднай зямлі. Выдатная ідэя, але вельмі важна не ператвараць яе ў гаварыліцу. А гэта ўжо назіраецца. Гісторыя, мова, людзі, дзяржава... — усё гэта мае непасрэднае дачыненне да роднай зямлі. У тым ліку і парадка на нашых вуліцах, дамах. Жыхары пасёлка Мірнага упэўнены, што трэба пісаць Прэзідэнту, бо акрамя яго ніхто не дапаможа. Што на гэта скажаць? Не Прэзідэнт, а мясцовыя кіраўнікі павінны наводзіць парадка на сваёй тэрыторыі — для гэтага яны і пастаўлены.

А як будзе дзейнічаць начальнік у канкрэтнай сітуацыі, залежыць ад людзей, ад іх грамадзянскай пазіцыі.

Сымон СВІТУНОВІЧ.

Захапленні БЕЛАРУСКІ «STRING ART»

Нядаўна я наведла куток Японіі на беларускай зямлі. Але не падумаю, што я была ў сушы-бары. Не. Я была ў цудоўным свеце мастацтва тэмары. Што гэта? Калі ўзнік гэты напрамак у Японіі, яго называлі мячкі прыносаў. А ўвогуле гэта мастацтва вышывання на шарыках арнаментаў і карцін рознага



жанру. Сёння з ім можна пазнаёміцца на незвычайнай экспазіцыі ў Мінску (вул. Прытыцкага, 42, бібліятэка Ф. Багушэвіча), якую падтрымала міжнародная арганізацыя «Прафесійная творчая арцель мастакоў», наладзіўшыя экспазіцыю выстава неардынарных, цікавых майстравіў ніткавага дызайну, «string art», як называюць яго ў Еўропе, Генадзія Браніцкага, Юрыя Трыбулёва, Наталлі Шычанкі і Васіля Гайсёнка. Старшыня арганізацыі Людміла Касяк запрашае ўсіх наведваць экспазіцыю па суботах і нядзелях (з 14 да 17 гадзін) да 28 лютага. А пабытаўшы на майстар-класе Генадзія Браніцкага, вы будзеце самі ствараць незвычайныя творы ніткавага дызайну, у тым ліку і тэмары.

Святлана ДУДА. Фота аўтара.



зійшоў па суботах і нядзелях (з 14 да 17 гадзін) да 28 лютага. А пабытаўшы на майстар-класе Генадзія Браніцкага, вы будзеце самі ствараць незвычайныя творы ніткавага дызайну, у тым ліку і тэмары.

Святлана ДУДА. Фота аўтара.



растворам, у якім прысутнасць цэменту выклікае сумненне, а шчыі палілі бітумам, які можна падняць за канцы (глядзіце здымак). В. Фянчук над сваёй кватэрай сам парамантаваў дах. Але ж адзін слой руберойду не вырашае праблемы, бо неабходна некалькі слаёў, а гэта ўжо вялікія грошы. У кватэрах на апошнім паверсе старажыныя ведры і тазы, у якіх капае вада. А сцябы чорныя ад вільгаты. Між тым, бягучы рамонт — гэта ўсё ж рамонт, які павінен хоць на некалькі месяцаў (да вясны) засцерагаць кватэры ад непакатчы.

Намеснік старшыні сельскагаспадарчых спраў Майя Стасева, якая жыве ў гэтым

падарожжа. Нямецкі пенсіянер Густаў Ратц усё жыццё працаваў кавалем на машынабудавальным заводзе, зарабіў добрую пенсію, спецыяльна да паездкі прадаў ствары аўтамабіль і купіў новы.

Сымон СВІТУНОВІЧ.

...На схіле гадоў думкамі ён часта вяртаўся ў дзяцінства — на вуліцу, на бераг Мухаўца, у родны дом, разглядаў карту аўтамабільных дарог, думаў: ад нямецкага горада Вуперталь, дзе жыве, да Кобрына ўсяго паўтары тысячы кіламетраў, летам, на аўтамабілі, за двое сутак можна дабрацца. І ён рашыўся.

Сымон СВІТУНОВІЧ.

та дайшлі да Кобрына і акупавалі яго. Тутэйшым немцам трэба было альбо пакінуць горад і пераехаць на пастаяннае жыхарства ў Германію, альбо застацца. Выбар гэты быў вельмі нялёгкім. У тым ліку і для бацькоў Густава Ратца. Яны толькі што пабудавалі добры мураваны дом, мелі сваю справу, сяброў. І трэба было зрывацца, адпраўляцца хоць і на істарычную радзіму, аднак па сутнасці — у невядомае.

Сымон СВІТУНОВІЧ.

Новым месцам пастаяннага жыхарства Густава Ратца стаў горад Вуперталь. Як яны зажалы там? Не сапалода. Сястра Марта неўзабаве выйшла замуж за маладога вупертальца, якога тут жа прызвалі ў вермахт. А тут Гітлер пачаў свой сумна вядомы паход на Усход. Муж Марты загінуў.

Сымон СВІТУНОВІЧ.

На слыху

НЕСАПРАЎДНЫЯ ГРОШЫ ДЛЯ НЕЛЕГАЛЬНЫХ ГАНДЛЯРОЎ

Кампанія з пяці маладых людзей (старэйшаму — 36 гадоў, а малодшаму — 22) арганізавала ў вясковай хаце ўласны «манетны двор». 13 лютага Магілёўскі РАУС распусціў крымінальную справу аб фальшывых грошах.

У вёсцы Завадская Слабада Магілёўскага раёна мужчыны рабілі грошы з дапамогай камп'ютарнага сканера і прынтара. Хоць купюры і друкаваліся на звычайнай паперы, ніхто адразу не заўважваў, што 20 тысяч беларускіх рублёў — фальшывыя.

У сувязі з тым, што несапраўднымі грошамі фальшывамаанетчыкі плацілі нелегальным гандлярам спртнымі напамі, то ніхто з атрыманых «дваццатак» не звяртаўся ў міліцыю. Як парашульніку закона расшумачыць, пры якіх абставінах атрыманы фальшывыя грошы?..

Адначасна 10 лютага кемлівыя «друкары» пракалоліся: дзве купюры трапілі ў гандаль, імі заплацілі індывідуальнай прадпрыемствам. У выніку ўсе пяцёрка затрыманыя, канфіскавана тэхніка і 6 несапраўдных 20-тысячных купюр. Вядзецца следства.

Алена КАЗЛОВА.

ЗАГІНУЎ ПЕШЫ ВЕЛАСПЕДЫСТ

На дарозе ў вёсцы Зубава Аршанскага раёна пад коламі «Фольксвагена» загінуў пешаход з вельмі дзіўнага горада. 42-гадовы грамадзянін і палова сям'і вечара перахадзіў дарогу на нерэгулюемым пераходзе. Веласпед быў абзначаны святлоадбівальнымі элементамі. Не дапамагло...

А ў Дошчыцкім раёне ў гарадскім пасёлку Бягомль ля аўтазаправачнай станцыі ўвечар пад коламі «Фольксвагена» загінула 45-гадовая жанчына. Яна пераходзіла дарогу па-за пераходам.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ВЯСНА ІДЗЕ. ВЕЛАСПЕДЫ КРАДУЦЬ

Такіх прыкладаў на Гомельшчыне шмат. У Акцябрскім раёне без веласпеду засталіся дзве жанчыны з вёсак Старая Дуброва і Лаўстыкі, у Буда-Кашалёве — маладая дзяўчынка. Дзюкавалы транспарт (дарэчы, складаныя) «Формула» і дарожны веласпед «Стэлс» былі гонарам жыхаркі вёсак Яроміна і Жыхара Дубавіцы Кармянскага раёна. Былі...

Напэўна, адчуваючы, што на яго чорны веласпед можа ісці «пал'яванне», адзін жыхар Калінкавіч захаваў яго... у кабінце жыллёва-будаўнічага кааператыва. Не ўсцярог. Укралі.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

МАЛАДЫЯ ДЫ РАМНІЯ

15-гадовы школьнік з Мазыра абчысціў дзве дачы, 16-гадовы вучань буда-кашальскай гімназіі ўкраў з рукзака свайго аднакласніка мабільнік, а другі — такога ж узросту і з той жа гімназіяй, пайшоў на цяжкае злачыства: пасля сумеснай выпукі са старэйшым за яго на пяць гадоў хлопцам ён ударыў таго нажом у грудзі. Апошні апынуўся ў бальніцы. «Вызначыўся» і 18-гадовы вучань вывучыў школы са Светлагорска, які раней ужо быў асуджаны. Знаходзіцца ў гасцях у 30-гадовай жанчыны, ён сілком забраў у яе прайгравальнік. Нахабна арудаваў у падвале шматпаверховіка і 15-гадовы школьнік з Мазыра, які ўзламаў дзверы і ўкраў кансерваваныя прадукты.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

САЧЫЦЕ ЗА ПАВОДЗІНАМ СУСЕДЗЬЯЎ

Бо яны могуць стварыць небяспеку менавіта для вас. На асабістым вопыце гэты ўрок вучуцьлі жыхары чатырохкватэрнага дома ў вёсцы Антонаўка Добрушскага раёна. На другім яго паверсе жыла сям'я, якую прынята называць складанай. У іх кватэры за няпультна дэна былі адключаны святло і газ. Па якой прычыне ў пяць гадзін раніцы пачалася ўзгаранне, высветліць следства. Пакуль жа вядома, што ўсе сем жыхароў дома эвакуаваліся самі, нават пашкадавалі і вывелі віноўніка, які наглытаўся дыму. Супрацоўнікі МНС дапамагалі адолець полымі. Вынік: значна пашкоджаны шыферы да і знічанага маёмасці ўнутры злачаснай кватэры. Астатнія будучы доўга выветрываць пакоі, каб пазбавіцца ад дымнага смуроду.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ГВАЛТАЎНІКОЎ УЗЯЛІ ЗА ШЧЭЛЕПЫ

У мінулым месяцы мы паведамілі пра тое, што ў адным з населеных пунктаў Лельчыцкага раёна ў дзве гадзіны ночы былі звалтаваны 15-гадовыя школьнікі. Да ўзбуджанай крымінальнай справе пачаліся пошукі злачынцы.

Ёсць нагода ДАБРЫМ БЫЦЬ ЗУСІМ, ЗУСІМ НЕ ПРСТА...

Ніводная добрая справа не застанеца без пакарання, — гэты афарызм Томаса Брукса вельмі любяць скептыкі і тыя, хто схільны апраўдваць уласную бяздзейнасць. Актыўнасць міжнародных дабрачынчых арганізацый бяруць на ўзбраенне іншыя крылатыя фразы — напрыклад, Роберта Бернса: «Вялікае сэрца, як акіян, ніколі не замярае». А значыць, добрыя пачуцці ў такіх людзей хопіць на ўсіх — далёкіх і блізкіх. І сёння выдатная нагода іх правесці, **бо 17 лютага адзначаецца Дзень спантаннага праўлення** дабрні (Random Acts of Kindness Day).

Святкаваць гэты дзень міжнародная дабрачынная аб'яднанні прапагануюць усім светам, незалежна ад грамадзянства, нацыянальнасці і веравызнання. Добрымі арганізатары заклікаюць быць да ўсіх навакольных, прычым трэба не проста рабіць добрыя ўчынкi, але рабіць іх бязмежна і бескарысліва.

У Беларусі, напрыклад, да гэтага дня прымеркавана незвычайная дабрачынная акцыя «Зоркі эстрады» — дзецім, якія жывуць з ВІЧ, якая пройдзе 20 лютага ў Мінску. Незвычайна ў акцыі тое, што яе ініцыятарамі выступілі самі эстрадныя выканаўцы — турты «Топлес», «Да Вінчы», Ніна Багданова, Ларыса Грыбалёва, Аляксей Хлястоў, Волга Плотнікава, Волга Барабанчыкава, Саша Нема, Гюнеш і іншыя папулярныя артысты. Ініцыятыву падтрымала асацыяцыя некамерцыйных арганізацый па супрацьдзеянні эпізмі ВІЧ/СНІД «БелСетка АнтыСНІД».

Ахвяраванні, сабраныя падчас акцыі, плануецца накіраваць на адрасную дапамогу 46 ВІЧ-інфіраваным дзецям, якія пражываюць у Светлагорску. Спіс першачарговых патрэб гэтых дзяцей цяпер складае Светлагорская дабрачынная грамадская аб'яднанне «Альтэрнатыва». А кожная арганізацыя і кожны чалавек, які далучыцца да збору сродкаў, як запэўніваюць арганізатары, атрымае ад асацыяцыі «БелСетка АнтыСНІД» ліст са справаздачай аб тым, якая канкрэтная дапамога была аказаная хворым дзецям.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Дзеля памяці БЕЛАРУСКАЕ ВЫМЯРЭННЕ

У нядзелю ў апошні шлях праводзілі пісьменніка Валянціна ТАРАСА, які доўгі час працаваў у адрэале літаратурнай і мастацтва газет «Звязда».

Сваё права быць беларусам ён пачаў адстойваць яшчэ ў дзяцінстве — калі ў гады вайны пайшоў у партызаны і са зброяй у руках бараніў сваю зямлю ад ворагаў. Хлопчык з сям'і мастака зразумеў, што трэба ўмець адстойваць права на жыццё. І пасля вайны зрабіў свой выбар на карысць мірнай справы. Ён вырашыў пісаць пра тое, што перажыў, адчуў, пра тое, да чаго дайшоў дзякуючы ўласнаму вопыту. Тады, пасля вайны вельмі хацелася міру — прыгожы, шчырыя словы, узнёслы радкоў, паэзіі. Сваіх радкоў.

Была вучоба на факультэце журналістыкі БДУ, сем гадоў працы ў «Звяздзе» — з 1955 года. Але галоўнае, да чаго ён імкнуўся — да ўласнай творчасці. Літаратурная спадчына, якую пакінуў пасля сябе Валянцін Тарас, шматбагінная. Узгадваць хоць бы «Колеры» яго паэзіі, але ж ён быў аўтарам не аднаго паэтычнага зборніка. Аддаваў сваю «Даніну часу» ў прозе. Пісаў успаміны пра час, у які даялася жыццё, пра тых людзей, якія ведаў і любіў, ствараў сцэнарыі да дакументальных стужак пра знакамітых і выдатных людзей Беларусі.

Але яшчэ ён рабіў для свайго краіны вельмі вялікую справу — перакладаў на рускую мову творы нашых паэтаў і пісьменнікаў, дзякуючы чаму памкненні іх душы і асабістае мысленне сталі зразумелымі для братніх народаў. Нездарма Васіль Быкаў даверыў перакладзі на рускую мову сваю «Доўгую дарогу дадому» менавіта Валянціну Тарасу. Гэта былі людзі аднаго пакалення — ваеннага. Гэта былі асобы з блізка святлаадчуваннем і разуменнем каштоўнасцяў жыцця. Людзі свайго часу, якія здолелі дадаць у яго палітру фарбаў і непрыкметных паўтону, ледзь адувалася ніюнасць, якія давалі магчымасць паглядзець на свет ад філасофскага, а значыць, давалі магчымасць думаць. А думкі не паміраюць, калі яны замацаваныя словамі...

Ларыса ЦІМОШЫК.

Святлана АЛЕКСІЕВІЧ: «КОЖНАГА ЧАЛАВЕКА МОЖНА ПАДНЯЦЬ»

Беларуская пісьменніца, якая цяпер жыве ў Германіі, прыхаля ў Мінск на прэзентацыю першых чатырох кніг са свайго збору твораў, выхад якога заплывае ў самы тэмх. Творы беларускіх пісьменнікаў, якія піша па-руску, выдаюць у Расіі. Але падчас прэзентацыі кніг у рамках кніжнай выставы-ярмаркі, яшчэ адна выдатная «Время» стаяла чарга: Святлана Алексіевіч некалькі гадзін асабіста падпісвала кнігі і была рада сказаць слова людзям, якім было пра тое спытаць. Ачухвалася: яна спраўды рада пагаварыць са сваімі землякамі, а ў іх было жаданне паслухаць разважанні пісьменніцы...

Пра час — Зараз я пішу новую кнігу, яна называецца «Час соканд-жэнд. Канец чыроннага чалавека», — сказала Святлана Алексіевіч. — Гэта кніга пра жыццё, якое мы з вамі працяглі за апошнія 20 гадоў. Для мяне асабіста гэта былі складаныя гады. Мы ўсе безабаронныя перад сваім часам, перад краінай, у якой мы жывем. З аднаго боку, ёсць наша аднае жыццё. З іншага боку, мы ўсе залежым ад таго, што адбываецца сёння і зараз. Ніколі не было такога шляху ад сацыялізму да капіталізму, гэта абсалютна новая з'ява. Я асабіста не была да гэтага гатовая. Думаю, што калі шчыра, то кожны з нас не быў гатовы. Сёння трэба прызнацца, што тады, у 90-я гады, мы былі найбольшымі людзьмі. Мы думалі, што ўся справа ў тым, каб рухнула тое, што нас сціскала, давіла, прымушала жыць у плоскім чорна-белым свеце. А далей будзе новае цудоўнае жыццё, падобнае на заходні супермаркет. Аказалася ўсё больш жорстка, больш жаліва. Дзе мы зараз і што з намі адбылося за гэты час? Ні патаму, ні паліткі, ні ўлада, ні грамадства ў цэлым адказу на гэтыя пытанні не далі. Напэўна, таму, што гэтыя працы сцягнулі кожнага з нас у адзіноту, у падземныя сховішчы. Рэчы, якія змянілі чалавека, аказаліся неперагаворнымі. Мы не прагаворваем нашу гісторыю — вось у чым будзе? Таму што мы не ведаем, што засталася заду.

Пра чалавека — Я доўгі час жыла ў розных краінах. Зразумела, што я сацыял-дамакрат. Пасля сацыялізму цяжка быць чыстым лібералам, халодным, рабіць эксперыменты з чалавечай душой. Славянская душа першапачаткова думае пра роўнасць, братэрства. Калі мы не будзем пра гэта думаць, то будзем іншымі людзьмі, гэта будзе іншая краіна, іншы народ. І кінца будзе адразу ў халодную адкрытую прастору, напэўна, было вялікай памылкай. Дзякуй Богу, што мы пазбеглі грамадзянскай вайны, пазбеглі нейкай катастрофы. Патроху з усяго гэтага выходзілі. Але я бачу па людзях, што ім патрэбна такая размова. Так, чалавек можа стаць насычаным, можа пазбегчы па свеце — гэта трэба. Але матэрыяльныя спасы, абсалютна новыя для нашых людзей, нас змялі, паставілі пад пытанне шмат якіх каштоўнасці і нашу культуру. Мы ака-

з гэты падрыццём. Мы сёння дастаткова культурныя, дастаткова разумныя — сёння грамадства разумнейшае за ўладу, разумнейшае нават за мастацтва і літаратуру. Таму трэба падумаць, з чым выйсці да нас і што вам сказаць. Так што кнігі даюцца вельмі складана. Вось я дапішу кнігу «Канец чыроннага чалавека» і мяне будзе радзіць яшчэ дзве кнігі. «Дзіўныя алені вечнага палаяння» — кніга пра каханне, 50 мужчынскіх гісторый каханя і 50 жанчынскіх. Сёмай кніга — пра сыход, пра старасць. Калі ідзеш па еўрапейскай вуліцы, то адчуваеш, што свет належыць састарэлым людзям. У краме быць

гэта было адкрыццём. Мы сёння дастаткова культурныя, дастаткова разумныя — сёння грамадства разумнейшае за ўладу, разумнейшае нават за мастацтва і літаратуру. Таму трэба падумаць, з чым выйсці да нас і што вам сказаць. Так што кнігі даюцца вельмі складана. Вось я дапішу кнігу «Канец чыроннага чалавека» і мяне будзе радзіць яшчэ дзве кнігі. «Дзіўныя алені вечнага палаяння» — кніга пра каханне, 50 мужчынскіх гісторый каханя і 50 жанчынскіх. Сёмай кніга — пра сыход, пра старасць. Калі ідзеш па еўрапейскай вуліцы, то адчуваеш, што свет належыць састарэлым людзям. У краме быць

Цэны і тавары ПА ПРАДУКТЫ — НА РЫНАК У «СПАЛЬНІКУ», або На «Заходнім» ёсць змяненні

Як заўважылі чытачы, апошнім часам мы пераважна маніторылі цэны на харчовыя тавары на сталічным Камаароўскім рынку. Па-першае, з-за таго, што ён дагэтуль негалосяна захоўвае статус галоўнай «харчовай крамы» горада. Па-другое, многія і зараз упэўнены, што менавіта тут на шэраг тавараў можна знайсці самыя нізкія цэны. З іншага боку, нават далёкія не ўсе жыхары сталіцы, калі яны не жывуць ці не працуюць побач з Камаароўкай, часта ці рэгулярна наведваюць суды па пакупкі. Эканомія эканоміяй, але ёсць і іншае слушнае выказванне: хочаш эканоміць час і нервы — аддай лепш грошы. Тым больш, што для многіх у сучасных умовах час — гэта і ёсць паманьні грошы. Іншымі словамі, калі ты не пенсіянер з лішкам вольных грош, час, аддадзены працы, можа прынесьці большы даход, чым эканомія падчас паездкі за прадуктамі менавіта на Камаароўскіх (здараецца, бываюць і меншымі). Гэтаж жа як і з коштамі ў крамах — па большасці на міні-рынках яны ніжэйшыя. Чарговы наш маніторынг мы правялі на адным з гарадскіх — «Заходнім» у Фрунзенскім раёне горада.

Пачнём з адкрытай пляцоўкі. Чалавек, заняты на працы, суды найпершыя шлях — у выдатны дні. У будня павільёна з бакалейнай пакрысе пачынаюць значыцца нэдзе з 16 гадзін. На радах побач набыць патрэбную садавіну-гародніну можна даўжэй па часе. Дарэчы, у параўнанні з восеннім сезонам, цяпер гадзінных радкоў тут ламенела. Засталіся толькі некалькі з іх пад стацыянарным дахам, астатняе месца выкарыстоўваецца пад станку для аўтагранспарта. Зрэшты, уоё патрэбнае можна без праблем набыць і тут. Ды і выбар ёсць.

Напрыклад, белакачанную капусту на момант наведвання рынку прадавалі па 800—1100 рублёў за кілаграм, пекінскую — на 2,5 тысячы. Была заўважана і брусельская капуста па 6 тысяч рублёў за кілаграм. Бульба ў розных месцах прадавалася па цане ад 1 да 1,2 тысячы. Цыбулю заўважылі па 1,5

тысячы, часнок — па 5 тысяч рублёў за кілаграм. Морква каштавала 1,3—1,7 тысячы, буркакі — 1,3 тысячы рублёў. Неблагія яблыкі заўважылі па 2,2 тысячы. На момант маніторынга цэнаў свежых памідораў прапаноўваліся па 7 тысяч, агуркі — 9 тысяч, салодкі перац — 12 тысяч, баклажаны — 20 тысяч рублёў за кілаграм. Дарэчы, столькі ж — 20 тысяч за кілаграм — каштавала і свежая зеляніна: цыбуля, пятрушка. Кілаграм свежых шампінёнаў можна было набыць за 10 тысяч за кілаграм.

Выдатныя групы былі заўважаны па 9 тысяч, гранаты — па 10 тысяч. Апельсіны каштавалі 5 тысяч за кілаграм, лімоны 5,9 тысяч за кілаграм, памела 5,5—5,8 тысячы. На мандарыны была большая разбегка, памела 5,5—5,8 тысячы.

Выдатныя групы былі заўважаны па 9 тысяч, гранаты — па 10 тысяч. Апельсіны каштавалі 5 тысяч за кілаграм, лімоны 5,9 тысяч за кілаграм, памела 5,5—5,8 тысячы. На мандарыны была большая разбегка, памела 5,5—5,8 тысячы. На мандарыны была большая разбегка, памела 5,5—5,8 тысячы.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАЗДЭЙ У ВЕНЕСУЭЛЕ ЗНЯТТЯ АБМЕЖАВАННІ НА КОЛЬКАСЦІ ПРЭЗІДЭНЦКІХ ТЭРМІНАў

Венесуэльскі лідар Уга Чавес па выніках рэфэрэндуму, які прайшоў 15 лютага, атрымаў права балатавацца на пасадку прэзідэнта краіны неабмежаваную колькасць разоў.

Паводле папярэдніх інфармацыяў, за адмену абмежаванняў на перавыбранне прэзідэнта прагаласавалі 54,36 працэнта ўдзельнікаў рэфэрэндуму. Супраць выказаліся 45,63 працэнта. Раней Чавес ужо прапаноўваў павялічыць тэрмін прэзідэнцкіх паўнамоцтваў з шасці да сямі гадоў і адмяніць абмежаванне на колькасць тэрмінаў. Аднак на рэфэрэндуме 2007 года гэтыя папраўкі да канстытуцыі выбарчыкі не падтрымалі. Чавес быў пераабраны прэзідэнтам на другі тэрмін у 2006 годзе, і яго паўнамоцтвы заканчваюцца ў 2012 годзе.

У АТЛАНТЫЦЫ СУТЫКНУЛІСЯ АТАМНЫЯ ПАДЛОДКІ

Атамныя субмарыны HMS Vanguard брытанскага ВМФ і французскага Le Triomphant сутыкнуліся на вялікай глыбіні пасрэднае Атлантычнага акіяна. Сутыкненне падлодак, кожная з якіх несла на борце ядзерную зброю, адбылося ў ноч з 3 на 4 лютага, піша The Sun.

гэта было адкрыццём. Мы сёння дастаткова культурныя, дастаткова разумныя — сёння грамадства разумнейшае за ўладу, разумнейшае нават за мастацтва і літаратуру. Таму трэба падумаць, з чым выйсці да нас і што вам сказаць. Так што кнігі даюцца вельмі складана. Вось я дапішу кнігу «Канец чыроннага чалавека» і мяне будзе радзіць яшчэ дзве кнігі. «Дзіўныя алені вечнага палаяння» — кніга пра каханне, 50 мужчынскіх гісторый каханя і 50 жанчынскіх. Сёмай кніга — пра сыход, пра старасць. Калі ідзеш па еўрапейскай вуліцы, то адчуваеш, што свет належыць састарэлым людзям. У краме быць



Пісьменніца Святлана АЛЕКСІЕВІЧ і дырэктар расійскага выдавецтва «Время» Барыс ПАСТАРНАК на міжнароднай кніжнай выставе ў Мінску.

чым быў усё для моладзі, але мы 46-ы памер ужо паспрабуй знайсці ў Францыі. Кніга будзе пра старасць, пра смерць і каханне. Чаму пра гэта? Таму што калі разважаны пра сутнасць таталітарызму адышлі, то стала зразумела, што чалавечыя жыццё круціцца вакол дзвюх рэчаў: кахання і смерці. Што мне падабаецца ў еўрапейскіх людзях, чаго мы не ўмеём? Бачу, як па вуліцы ідзе пара састарэлых людзей 70—80 гадоў, і думаю, як жа трэба прыгожа, па-сяброўску пра жыццё жыццё, каб захаваць такія адносіны. У жыцці ж усё бывае — і здрады, і расчараванні, і страцы. Але яны ідуць, уздымаюцца за рукі. Яны жывуць у вельмі жорсткім свеце. Нічога простага так не даецца. І гэты супермаркет таксама. Але яны стараюцца, у іх ёсць разуменне шчасця жыцця. Таму што калі пра гэта. Я вяду больш за 30 гадоў хроніку чыроннай цывілізацыі. Пішу пра наша жыццё, якое называлася сацыялізмам. Не трэба думаць, што яго ўжо зусім няма: мы ездзім на іншых машынах, носім кітайскія ці італьянскія шмоткі, але мы яшчэ вельмі шмат у чым савецкія. Яны сучасныя і нейкім іншым чынам, і нам яшчэ кожнаму трэба будзе зрабіць шлях у новы час. Трэба кожнаму рабіць самаго свайго.

Пра тых, хто побач — Сабраць трагічны матэрыял вельмі складана. Але яшчэ больш складана знайсці новы погляд, укласці ўсё ў новую філасофію, каб

манула? Трэба заўсёды даражыць сваімі блізкімі. У еўрапейскіх людзей ёсць разуменне таго, што трэба захаваць да старасці гэтае малое кола. У старасці чалавек зацывае адзіночкі. Але трэба захаваць сабе дарагіх спадарожнікаў, які маг даўжэй. Я бачыла шмат людзей да якіх даюцца вельмі складана. Вось я дапішу кнігу «Канец чыроннага чалавека» і мяне будзе радзіць яшчэ дзве кнігі. «Дзіўныя алені вечнага палаяння» — кніга пра каханне, 50 мужчынскіх гісторый каханя і 50 жанчынскіх. Сёмай кніга — пра сыход, пра старасць. Калі ідзеш па еўрапейскай вуліцы, то адчуваеш, што свет належыць састарэлым людзям. У краме быць

манула? Трэба заўсёды даражыць сваімі блізкімі. У еўрапейскіх людзей ёсць разуменне таго, што трэба захаваць да старасці гэтае малое кола. У старасці чалавек зацывае адзіночкі. Але трэба захаваць сабе дарагіх спадарожнікаў, які маг даўжэй. Я бачыла шмат людзей да якіх даюцца вельмі складана. Вось я дапішу кнігу «Канец чыроннага чалавека» і мяне будзе радзіць яшчэ дзве кнігі. «Дзіўныя алені вечнага палаяння» — кніга пра каханне, 50 мужчынскіх гісторый каханя і 50 жанчынскіх. Сёмай кніга — пра сыход, пра старасць. Калі ідзеш па еўрапейскай вуліцы, то адчуваеш, што свет належыць састарэлым людзям. У краме быць

манула? Трэба заўсёды даражыць сваімі блізкімі. У еўрапейскіх людзей ёсць разуменне таго, што трэба захаваць да старасці гэтае малое кола. У старасці чалавек зацывае адзіночкі. Але трэба захаваць сабе дарагіх спадарожнікаў, які маг даўжэй. Я бачыла шмат людзей да якіх даюцца вельмі складана. Вось я дапішу кнігу «Канец чыроннага чалавека» і мяне будзе радзіць яшчэ дзве кнігі. «Дзіўныя алені вечнага палаяння» — кніга пра каханне, 50 мужчынскіх гісторый каханя і 50 жанчынскіх. Сёмай кніга — пра сыход, пра старасць. Калі ідзеш па еўрапейскай вуліцы, то адчуваеш, што свет належыць састарэлым людзям. У краме быць

манула? Трэба заўсёды даражыць сваімі блізкімі. У еўрапейскіх людзей ёсць разуменне таго, што трэба захаваць да старасці гэтае малое кола. У старасці чалавек зацывае адзіночкі. Але трэба захаваць сабе дарагіх спадарожнікаў, які маг даўжэй. Я бачыла шмат людзей да якіх даюцца вельмі складана. Вось я дапішу кнігу «Канец чыроннага чалавека» і мяне будзе радзіць яшчэ дзве кнігі. «Дзіўныя алені вечнага палаяння» — кніга пра каханне, 50 мужчынскіх гісторый каханя і 50 жанчынскіх. Сёмай кніга — пра сыход, пра старасць. Калі ідзеш па еўрапейскай вуліцы, то адчуваеш, што свет належыць састарэлым людзям. У краме быць

манула? Трэба заўсёды даражыць сваімі блізкімі. У еўрапейскіх людзей ёсць разуменне таго, што трэба захаваць да старасці гэтае малое кола. У старасці чалавек зацывае адзіночкі. Але трэба захаваць сабе дарагіх спадарожнікаў, які маг даўжэй. Я бачыла шмат людзей да якіх даюцца вельмі складана. Вось я дапішу кнігу «Канец чыроннага чалавека» і мяне будзе радзіць яшчэ дзве кнігі. «Дзіўныя алені вечнага палаяння» — кніга пра каханне, 50 мужчынскіх гісторый каханя і 50 жанчынскіх. Сёмай кніга — пра сыход, пра старасць. Калі ідзеш па еўрапейскай вуліцы, то адчуваеш, што свет належыць састарэлым людзям. У краме быць

Што ў павільёнах з бакалейнымі таварамі? Якія тут кошты? Гроцыя крупы і рыс за пачак 0,9 кілаграма ад аднаго і таго ж вытворца прадавалі, адпаведна, за 2,2 тысячы і 3,2—3,3 тысячы рублёў. Проса можна было купіць па 1950—2100 рублёў (у залежнасці ад вытворцы і вагі: 1 кілаграм ці 0,9 кілаграма). Крыху здзівіла пэўную разбегку коштаў на сланечнікавы алей. Да прыкладу, літровую бутэльку рафінаванага «Зяцея» можна было ўбачыць і па 3630 і па 3900 рублёў. Гэтаж жа, як і «Каралеўскае» па цане ад 3,9 да 4,3 тысячы рублёў.

Зялёныя кансерваваны гарошак у залежнасці ад вытворцаў (усе — айчыныя) гандляры прапаноўвалі па 1870—2300 рублёў за паўлітровы слоік. Венгерскі аналаг ад «Лобуса» каштаваў да прыкладу, 2350 рублёў за крыху меншую па аб'ёме бляшанку. Айчыныя таматны соус у паўлітровым слоіку прадавалі па 2530 рублёў. Цана на «Пячонку траскі» (бляшанка 230 грамаў) вагалася ад 7270 да 9500 рублёў. «Скумбрыя» і «Сардынэла» (250 грамаў) каштавалі адпаведна 3750 3450 рублёў за бляшанку. Растваральная кава «Мантэрэй» (бляшанка 500 грамаў) прадавалася ў павільёнах па 20,6 тысячы рублёў. За чэй «Ахмат» (40 пакецікаў) прасілі 6,5 тысячы, за тую ж колькасць «Грынфілд» — 5950 рублёў.

У рыбных радах на адкрытай пляцоўцы саленыя нарвежскія сельдзюць прадавалі па 10 110 рублёў, скумбрыю гарачага вэнджання — па 32 190 рублёў за кілаграм. Марожаная рыба побач каштавала колкі? Скажам, хем серабрысты — 16150 рублёў, піламіда — 8970

рублёў за кілаграм. Жывога дробнага карпа ў адным з куткоў адкрытага рынку можна было купіць па 3680 рублёў за кілаграм.

У крытым павільёне мае сэнс найперш набыцца мяса тлушч, каўбасныя вырабы, тавары малочнай групы. У выхадныя тут часта бывае столькі людзей, што да вітрый-халадзільнікаў не прабіцца. Гродзенскія куряты тут прадавалі па 11,7 да 14 тысяч, самы дарагі з заўважаных гатункаў каштаваў 15,5 тысячы рублёў за кілаграм.

Р.С. Мэта маніторынгу — паказаць узровень цэнаў на асноўныя віды харчовых тавараў як на далёкі момант, так і, па магчымасці, адсачыць іх змяненні. Да прыкладу, вышэй мы прывялі кошты, якія склаліся на «Заходнім» па стане на вечар пятніцы. А ў сярэдзіне дня нядзелі тут ужо можна было даўжэй пэўныя зрухі ў цэнах. Скажам, танных мандарынаў па 3,5 тысячы за кілаграм ужо не назіралася. У нядзелю цана на іх складала 6—6,5 тысячы. На тысюч рублёў менш чым за два дні падарожжаў салодкі перац — да 13 тысяч. Дзяржынскае мяса тлушч каштавала па-ранейшаму 7830 рублёў за кілаграм, а ў астатніх вытворцаў яна павялічылася да 7740 рублёў...

Сяргей ЦЯЦЬКА.

«Магчымыя наступствы гэтага інцыдэнта нават цяжка сабе ўявіць. Малаверагодна, каб сутыкненне выклікала ядзерны выбух, але магла адбыцца ўцэка радыяцыі», — заявіла газеце высokaпастаўлена крыніца ў брытанскім ВМФ. «Горш за тое, мы маглі б страціць экіпаж і ядзерныя боегаюкі. Гэта было б нацыянальным бедствам», — адзначыла крыніца.

На аб'едзвях субмарынах знаходзіцца прыкладна 250 членаў экіпажа, кожная падлодка нясе па 16 балістычных ракет. Крыніцы ў камісіі, якая выдзі расследаванне, паведалі выданню, што гэта ўнікальны выпадак — у падлодак быў адзін шанец на мільён апянуцца ў адной кропцы акіяна.

ВА УКРАЇНЕ АЎТОБУС НЕ РАЗМІНУЎСЯ З ЦЯГНІКОМ

У Чарнольскай вобласці на нэрэгуляваным чыгуначным пераездзе аўтобус з пасажырамі сутыкнуўся з прыгарадным цягніком. Шэсць чалавек загінулі, 14 шпіталізаваныя.

Сутыкненне адбылося каля 10:00 па мясцовым часе побач з вёскай Прошова. Дзяць чалавек загінулі на месцы здарэння, яшчэ адзін сканаў па парозе ў лякарню. З 14 шпіталізаваных восем чалавек знаходзіцца ў цяжкім стане. Усе пацярпелыя былі пасажырамі аўтобуса. Усяго ў ім у момант аварыі знаходзіліся каля 30 чалавек.

У БАЛГАРЫІ ЗНОЙДЗЕНА БУЙНОЕ ГАЗАВАЕ РАДОВІШЧА

Газавое радовішча, запасы якога складаюць некалькі мільярда кубаметраў, выяўлена ў раёне горада Плевен у Балгарыі. Паводле папярэдніх звестак, яны можа шкама забяспечыць патрэбы балгарскай эканомікі ў «блакітным паліве» на працягу трох гадоў.

БЛАНДЗІНКІ КРЫЗЫСУ НЕ БАЯЦА

Вядомы стыліст Эндру Бартан, чымі кліенткамі з'яўляюцца зоркі музыкі, у адной з тэлеперадач расказаў, што сёння аб'ёмы продажу яго светлай фарбы для валасоў і спадарожнай прадукцыі выраслі на 67 працэнтаў у параўнанні з тым жа перыядам мінулага года. Аб гэтым піша газета Telegraph.

Распатышы сваіх кліентак, Бартан высветліў, што звычайная змена колеру служыць жанчынам выдатным проіадыдзем ад наступстваў кроўнага крызісу ў краіне. «Я не думаю, што велізарны рост популяцыі на асвятляючы фарбу для валасоў — проста супадзенне, не, гэта — вынік крызісу», кажа Бартан. Жанчыны-бландзінкі адчуваюць сябе больш упэўнена, маладзейшымі і прывабнейшымі ў параўнанні, скажам, з брутэткамі кі рыжымі, кажа Бартан. Натуральнымі бландзінкамі ў Вялікабрытані, па статыстыцы, з'яўляюцца амаль 10 працэнтаў мясцовых жыхарак. Самая ўплывовая сярод іх — Пэрыс Хілтан, спадчынніца мільёнаў.

ЧЫМ ДАЎЖЫШЫ ШЛОБ, ТЫМ ЧАЦЬСЯЙШЫЯ СВАРКІ

Пасля таго, як амерыканскія навукоўцы задалі больш чым 800 жыхарам краіны адно і тое ж пытанне: «Ці раздражняе вас ваш муж (жонка)?» стала канчаткова ясна, што чым даўжэй муж і жонка жывуць адно з адным, тым больш нецярпімымі адно да аднаго яны становяцца.

Так што, кажучы даследчыкі, калі ваш муж або жонка ў першыя гады сумеснага жыцця пастаянна бурчыць і прад'яўляе завышаныя, як вам здаецца, патрабаванні, ведаце: далей будзе нічога гор, бо ва ўсіх узроставых групах адмоўнае ўпэўненне ад спадарожнага жыцця з цягам часу толькі ўзмацняецца.

Нічога падобнага не адбываецца ў адносінах да сяброў і дзяцей. Паводле слоў вучоных, адносіны з сябрамі з цягам часу не змяняюць сваёй афарбоўкі, мы самі выбіраем сабе кола зносінаў і вольныя выключыць з яго тых, з кім нешта не ладзіцца ў стасунках. Амаль тое ж датычыцца і дзяцей — канфлікты з імі вырашаюцца значна лягчэй. А вось сямейным парам крокі да прымірэння даюцца значна цяжэй: мы

Тамбуры пад назіраннем

Большасць транспартных злачынстваў летась было на чыгунках. Асноўная частка — крадзяжы ў прыгарадных цягніках, дзе гаспадарыць як бывалыя кішэчнікі, так і навічкі. 30 адсоткаў ад усіх крадзяжоў — крадзяжы мабільных тэлефонаў. Самыя ж «крымінальныя», паводле слоў **начальніка ўпраўлення ўнутраных спраў на транспарце МУС Беларусі Вячаслава ЯўСТАФ’ЕВА**, — цягнікі, якія ідуць з боку Украіны.

— Мы шчыльна супрацоўнічаем з транспартнай міліцыяй з суседніх дзяржаў, бо злачынствы не маюць межы: цягнікі і самалёты не стаяць на месцы, разам з імі перамяшчаюцца злачынцы, сведкі, доказы.

Як правіла, злачынцы, якія спецыялізуюцца на «транспарце» крадзяжах, не дзейнічаюць у адзіночку.

Гэта звычайная групы па 2-3 чалавекі, — распавядае **намеснік начальніка ўпраўлення кадраў ўнутраных спраў на транспарце МУС Беларусі Аляксандр ПАЛЬЧЫНСКІ**. — Адзін глядзіць, як пасажыры набываюць білеты, і, як толькі прыкмятае вялікую суму грошай у чужым кашальку, паведамляе пра гэта напранку. Апошні перадае інфармацыю тэрацму члену групы, на якое ускладаецца самая адказная місія — непрыкметна забавіць ахвяру асабістай маёмасцю. Па такім прычыне дзейнічалі затрыманыя грамадзяне Грузіі і Расіі. Першы злодзей-гастралёр, які нелегальна пражываў на тэрыторыі Украіны, зрабіў шпэрг крадзяжоў у беларускіх цягніках. Самы значны — каля 2 тысячы долараў — у цягніку, які рухаўся ў напрамку Гомеля. Дзякуючы апераўтыўнай інфармацыі, злачынца быў затрыманы ў гомельскай гасцініцы.

— Ёсць інфармацыя, што грузін дзейнічаў не адзін, бо ў Гомелі яго бачылі ў кампаніі двух грамадзян, — дадаў Вячаслаў Яўстаф’еў. — Зараз ідзе расследаванне. У пачатку гэтага года затрымалі яшчэ адну падобную групоўку, якая займалася крадзяжамі. Неаднаразова асуджаны расійцын, які пражываў у Прыбалтыцы, дзейнічаў таксама не адзін.

— Шчыльна працуем з работнікамі Беларускай чыгункі, бо не маем магчымасцяў суправаджаць на радам міліцыі кожны цягнік, — кажаў Вячаслаў

Яўстаф’еў. — Павялічваем колькасць відазакамер, якія ўсталяваем у тамбурах цягнікоў далёкіх зносінаў, на чыгуначных вакзалах, у аэрапортах. Вось тх днямі на нашым цэнтральным сталічным чыгуначным вакзале, дзякуючы апераўтыўным дзеянням супрацоўнікаў міліцыі і аддзела аховы метрапалітэна, злачынца, які ўчыніў крадзеж, быў затрыманы пры выхадзе з метро на станцыі Магілёўскай.

— Кожным годам павялічваецца колькасць футбольных і хакейных балельшычкіаў, якія прыязджаюць у нашу краіну.

— Летасу ў Беларусі не было дапушчана ніводнага індцыдэнту з удзелам фанатаў, — канстатаваў Вячаслаў Яўстаф’еў. — Але я лічу, што міліцыі трэба больш увагі надаваць узаемадзеянню з клубамі і іх балельшычкамі. У хуткім часе плануем выдзельці для гэтага супрацоўніка міліцыі грамадскай беспілекі, які будзе адказваць за абмен інфармацыяй. Стараемся, каб усё пасажыры, у тым ліку і балельшчыкі пакідалі нашу краіну з шудоўным настроем і станоўчымі ўражаннямі.

Ужо сёлета канфіскавана больш за 4 тоны спіртзамышчальнай прадукцыі, якая нелегальна увозілася з Расіі. Большая частка крымінальных злачынстваў робіцца грамадзянамі ў стане алкагольнага ап’янення. Многія ахвяры злачынчўў нярэдка самі знаходзяцца «пад мухай».

Сёлета зарэгістравана 6 фактаў біцця шкла ў цягніках (летась — 142, з іх 63 на Міншчыне). Па чатырох з іх ужо устаноўлены злачынцы, у асноўным гэта няпоўнагадовыя, усё яны стаяць на ўліку. Для іх арганізуюцца экскурсіі ў вагоннае дэпо, дзе ліквідуюцца тыя пашкоджаны транспарту, якія адбыліся на іх віне.

Летась з 2 тысячы злачынстваў на аб’екты паветранога транспарту прыйшлося больш як паўсотні. Хвалюе тое, што павялічылася колькасць абкраданьняў беларусаў на тэрыторыі Украіны. Асабліва ўвага надаецца кантролю над таксістамі, якія дастаўляюць пасажыраў за аэрапорта ў месца прызначэння. У выкладу падману кіроўцы таксі прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці.

Надзея ДРЫЛА.

Спорт-тайм

ДАШЧЫНСКІ ЗАВАЯВАЎ СЕРАБРО

На этапе Кубка свету, які прайшоў у выхадныя ў Маскве, беларус Дзмітрый Дашчынскі заваяваў сярэбраны медаль. Астатнія нашы суйаьнічкі разамсіліся на наступных пазіцыях: Аляксей Грышын — на 10-й, Дзясніс Осіпаў — на 17-й, Максім Гусіч — на 20-й і Цімафей Слівец — на 21-й. Пераможцам жа стаў Раян Сент-Онж з ЗША.

ВЫЗНАЧЫЛІСЯ ДЗЮДАІСТЫ

Адбыліся чарговыя этапы Кубка свету па дзюдо ў мужчын і жанчын. Вызначыліся нашы спартсмены, бронзавы прызёр леташняга чэмпіянату Еўропы Мікалай Баркоўскі (вагавая катэгорыя — да 81 кг) і ўдзельнік Алімпіяды-2008 Андрэй Казусёнак (да 90 кг), якія выйгралі бронзу і золата адпаведна.

ДОМРАЧАВА ПЯТАЯ Ў ГОНЦЫ ПРАСЛЕДАВАННЯ

На чэмпіянаце свету па біятлоне ў Пайўднёвай Карэі Дар’я Домрачава 15 лютага замкнула піськўку наймаццейшых у гонцы праследавання, стартаваўшы з 53-й пазіцыі. Спартсменка пераадолела 10-кіламетровую дыстанцыю за 34 хвіліны 51,4 секунды з двума промахамі на чатырох агнявых рубяжках. Вольга Назарова пайшла на лыжню дзвянятай і фінішавала 26-й, праехаўшы шэсць штрафных кругоў. Людміла Калінчык стартавала 54-й і прыхехала 50-й. Залаты медаль у шведкі Хелены Юнсан.

Б’ЁРНАДЛЕНУ ВЯРНУЛІ ЗОЛАТА

Нарвежцу Оле-Эйнару Б’ёрндалену ўсё-такі вярнулі золата ў гонцы праследавання чэмпіяната свету па біятлоне. Англіячынкі журна разгледзела пратэст сямі краін, што выразілі нягэду з налічэннем штрафных хвілін 15 спартсменам, якія на стартавым участку трасы праехалі па мошціку, а не аб’ехалі яго. У ліку парушальнікаў быў і Б’ёрндален, які прыйшоў да фінішу першым. Пратэстоўчы бок абвінавачваў ў узніклай блытаніне арганізатараў. Слушным аргументам стаў і той факт, што спартсмены не толькі не зрэзалі адгледжася, а яшчэ і праехалі лішнія метры. Арганізатары належным чынам не размясцілі трасу і не апавесцілі ўсіх удзельнікаў аб тым, што ў параўнанні са спрынтарскай гонкай маршрут нязначна змяняўся. Такім чынам, Б’ёрндален усё ж стаў рэабілітаваны па колькасці тытулаў двух 11-разовых пераможцаў планетарных форумаў — савецкага біятлініста Аляксандра Ціханова і немца Франка Люка. Расійцын Максім Чудай, які прыйшоў пярымырчэй золата, застаўся з серабрам, нарвежца Аляксандр Ос — з бронзай. Учора на чэмпіянаце свету быў выхадны, а 17 лютага прайдзе індывідуальная мужчынская гонка на 20 км.

«ДЫНАМА» ПРАЙГРАЛА МУС

У заключным выязным матчы чэмпіяната ХКЛ мінскае «Дынама» 15 лютага саступіла па буйлітах ХК МУС з Балашыў — 5:6. Пасля 52 матчаў «Дынама» з 43 ачкамі займае 22-е месца ў агульнай табліцы і апошняе ў дывізіёне Баброва. Заключныя чатыры сустрэчы чэмпіянату мінчане правядуць дома: 21 лютага — з хабарскай «Амурам», 23-га — з новасібірскім «Сібір ю», 25-га і 26-га — з новакузнецкім «Металургам».

КАЗАНЦАЎ ПЕРАЙШОЎ У «ЛУЧ-ЭНЕРГІЮ»

Абаронца Віталь Казанцаў, які на працягу трох сезонаў выступаў у БАТЭ, заключыў аднагодвы кантракт з уладзівастоцкім «Лучом-Энергія» (Расія, ДТ), які па выніках мінугала года развітаўся з расійскай прэм’ер-лігай. За час, праведзены ў складзе БАТЭ, Віталь сыграў 96 афіцыйных матчаў, дапамог барысаўскай камандзе выйграць тры чэмпіёнскія тытулы і кубкавы трафей.

Нашы дзеці

ЗНАЧНЫ ПРАГРЭС У ЛЯЧЭННІ

Штогод у нашай краіне анкалагічны дыягназ выяўляецца 300-350 дзесячамі. Колькасць такіх захворванняў у дзіцячым узросце значна ніжэйшая ў параўнанні з дарослым насельніцтвам. Аднак з-за цяжкасці і хуткага прагрэсавання хваробы, высокага кошту лячэння, драматычнасці сітуацыі праблема анкалогіі ў дзедэй з’яўляецца досыць актуальнай для Беларусі, які і для іншых краін свету.

Паводле слоў дацэнта кафедры дзіцячай анкалогіі і гематалогіі Беларускай дзяржаўнай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі, кандыдата медыцынскіх навук Наталі КЛІМКО-ВІЧ, сярэдні паказчык захваральнасці на злаякасныя новаўтварэнні на 100 тысяч дзіцячага насельніцтва ў Беларусі складае 14-15 выпадкаў. Згядання захворванні застаюцца адной з асноўных прычын смерці ў дзедэй да 18 гадоў ва ўсім свеце. На ішчасце, у апошніе дзедэйгоддзе дасягнуты значны прагрэс у лячэнні анказахворванняў у дзедэй.

— Рах — хвароба, з якой можна і трэба змагацца, — ка-



Пра цяперашні момант эканомікі Беларусі і справax на перспектыву ва ўмовах глабальнага фінансавага крызісу наш карэспандэнт гутарыць з незалежным беларускім эканамістам, кіраўніком аналітычнага цэнтра «Стратэгія», членам Грамадска-кансультацыйнага савета пры Адміністрацыі Прэзідэнта Л.Ф. ЗАЙКАМ.

— ***Сёння новая адміністрацыя ЗША, палітычнае кіраўніцтва Францыі ды і іншых развітых краін заклочаюць рэалізацыйны план па стымуляванні сваіх нацыянальных эканомік. І калі б вам даручылі напісаць талі беларускі план, то з чаго пачалі б?***

— Ва ўсіхкім разе перастаў бы балбатаць і шмат гаварыць пра «ўдасканаленне», ліквідуючы «хібаў і недахопы», «навацыйную эканоміку» і г.д. Ужо бачна, што крызіс не пакідае нам іншага выбару, як ісці па шляху інстытуцыйнальнай мадэрнізацыі краіны. Ужо нельга, як раней, плысці па цячэнні і выціскаць бясконца «сацыялістычны лімон», які застаўся ў спадчыну ад Савецкага Саюза. Трэба ствараць новыя эканамічныя сілы развіцця і развіцця ўжо існага. Трэба ствараць новыя сфарміраваць уласную эканамічную эліту, уласны сярэдні клас. Настане час новых ідэй.

Эканамістаў сёння хапае. Кажуць, што яны ёсць і ва Украдзе. Але многія мае калегі, якія працуюць у дзяржаўных структурах, чамусьці называюць сабе не эканамістамі, а чыноўнікамі. Яны, складваецца ўражанне, не хочучь ці не могуць свабодна выказвацца. Бо ва ўмовах персанальнай адкрытасці дзвядзятка паказэць свой прафесійны ўзровень, на што ты здатны. А хачелася б пачуць іх шчыры і незадаўгалазаваны погляд на сутнасць эканамічных праблем. Каб мы ўсе ведалі, што адбываецца ў краіне.

З іншага боку, лічу непрымальнымі выступленні асобных цянікаў, якія валодаюць прыёмымі палітычнага і прапагандысцкага вербальнага экстрэмізму, каб абвінавачваць Урад у скажэнні статыстыкі і падтасоўванні фактаў. Для прафесійнага эканаміста гэта не прыстойна.

— ***Леанід Федаравіч, давайце ўніясім канкрэтныя ў нашую размову. Ці трэба нам цяпер апераўтыўна складаць план па стымуляванні беларускай эканомікі?***

— Не ўпэўнены ў яго сённяшняй неабходнасці, хоць, безумоўна, стымулы — вялікая сіла. Але цяпер пачаў заўчасна засяроджвацца на рабоце над разгорнутым планам па стымуляванні беларускай эканомікі. У недалёкай, а магчыма, нават у найбліжэйшай будучыні, мы будзем стаяць перад неабходнасцю засесці за стварэнне такога плана. А пачаць варта глыбей думаць пра дзень сённяшня.

Незалежная экспертыза Леаніда Заікі

НЕЛЬГА БЯСКОНЦА ВЫЦІСКАЦЬ «САЦЫЯЛІСТЫЧНЫ ЛІМОН»

— Спрабую. Зараз заканчваю сваю праграму першацарговых мераў па адаптацыі беларускай эканомікі ва ўмовах глабальнага фінансавага крызісу і хутка прэзэнтую гэту работу грамадскасці. Ведаец, з цікавымі фактамі і лічбамі сутыкнуўся. Аказваецца, у краіне сёння існуе амаль 550 тысяч працоўных месцаў для супрацоўнікаў бухгалтэраў! Гэта ў сем разоў больш за асабовы склад нашых Узброеных Сілаў.

«У краіне сёння існуе амаль 550 тысяч працоўных месцаў для супрацоўнікаў бухгалтэраў! Гэта ў сем разоў больш за асабовы склад Узброеных Сілаў.»

Не буду падрабозна пераказваць праграму, толькі заўважу, што яна датычыцца даволі вялікага кола пытанняў, у прыватнасці, спрашчэння падатковай сістэмы, стварэння новых працоўных месцаў, павышэння дзелавай актывнасці, забяспялення ад усяго лішняга ў нашай эканоміцы, зняцця бюракратычных перашкод і г.д. Сёння гралоўным, лічу, у час крызісу навучальна падаць, каб не атрымалі цяжкіх траўмаў. Як вучацца гэтаму байчы тэахандо. Там беларускай эканоміцы цяпер, вобразна кажучы, трэба правільна згрупавацца і падрыхтавацца да магчымых падзення. Вельмі хацелася, каб гэты лёс мінуў нас, але трэба быць гатовым і да разгортвання падзей па пэсімістычным варыянце.

Калі ў вас ёсць ітарэс, то мы пазней можам прадметна абмеркаваць гэту праграму, паўтарусь, адаптацыі да крызісу, які, магчыма, працягнецца і да 2012 года.

— ***Згодны. Але давайце пагаворым пра цяперашні момант. Сёння пераважаю больш шэравае дарослага насельніцтва ўважліва сочыць за лічбамі ў абменных пунктах валюты. Ці здолеем утрымаць курс рубля ў адносінах да долара і еўра ў прымальным калідоры?***

— Я думаю, што Нацыянальнаму банку і Ураду неабходна прыкласці максімум намаганняў, каб не дапусціць абвалу нашай валюты. Абменны курс рубля — гэта якар эканомікі. Яго ўстойлівасць і прадказальнасць вядуць да зніжэння інфляцыі і стабілізацыі эканомікі. Таму паказчыкі абменнага курсу варта ўключачь у мэтавыя параметры эканамічнай палітыкі краіны.

— ***Нібы дамоглаў меч над нашай эканамікай вісіць пытанне аб цэнах на энерганосбіты. Дзякуй Богу, нафта патаннела***

Заплаці падаткі і працуй спакойна

«Дарагія жанчыны, а гэта прапанова для вас, — рэкламаваў свае паслугі сівенскі дзядок у салоне аўтобуса. — Я — «мужчына па выкліку», калі вам патрэбны мужчыны залатыя рукі, то звяртайцеся. Дапамагу вам зрабіць рамонт дома ці ў кватэры».

Не ведаю, ці карыстаюцца паслугі гэтага дзядулі попытам, але, паводле слоў старошага памочніка пракурора Гомельскай вобласці Надзеі Самусевай, калі на рынку працы з’яўляюцца спецыялісты такога профілю, то, значыць, ёсць патрэба ў іх.

Толькі не ўсе пры гэтым займаюцца рамонтным бізнэсам легальна. Вось, да прыкладу, 34-гадовы майстар з Гомеля праводзіў апрацоўчыя работы ў кватэрах па дамове з іх гаспадарамі. Атрымліваў за гэта грошы і не задумваўся, што ён тым самым парушае закон.

— Здавалася б, што працесей, — зарэгіструй сваю дзейнасць у якасці індывідуальнага прадпрымальніка, плаці падаткі, — і працуй колькі заўгодна. Дык не…

Зараз парушальнік, па раэшэнні судна павінен будзе выплаціць штраф у суме 50 базавых велічын. Акрамя таго, з яго спagnaлі незаконна атрыманы прыбытак — 16 231 тысячу рублёў.

Надзея ДРЫЛА.

амаль у тры разы, ды і газ набываем па вельмі прымальным у параўнанні з іншымі краінамі цэнах. Але ніхто не ведае, як будзе потым.

— Сёння кожны сегмент беларускай эканомікі мае сваё «энергетычнае» дасье. Агульнаэканамічная статыстыка паказвае, як дыферэнцыюцца ўзроўні выдаткаў на энерганосбіты. У 1995 годзе ў кошыце вырабленых тавараў і паслуг удзельная вага паліва склала 9,4 працента, энергіі — 8,5 працента. У 2005 годзе адпаведна 6,4 і 4,4. Тады акраслілася відавочна прагрэсіўная тэндэнцыя да зніжэння выдаткаў.

Павышэнне Расійяй тараўфу на газ і нафту, адпаведны рост цэнаў на паліва і энергію ў нашай краіне, як потым выявілася, не нанеслі непараўнага удару па галінам беларускай эканомікі. Цана пятаўна для прамысловасці тады стала 11,3 працента, ці крыху больш за адну дзясцяту. Пры гэтым чыста энергетычны складнік выдаткаў быў у ўзроўні 5,1 працента. На такім «полю» можна рацыяналізаваць спажыванне электрычнай і цеплавой энергіі.

Але пры цане 300 долараў ЗША за тысячу кубоў газу (Расія неаднойчы заяўляла пра планаваныя для нас пастаўкі газу па еўрапейскіх цэнах праз тры гады) сітуацыя можа значна пагоршыцца. Час ляцціць вельмі хутка і ўжо сама прагноза еўрапейскіх цэнаў павінна сёння выклікаць у нашых вытворцаў не толькі трывожы і заклочапанасць, але і жаданне дастойна сустраць гэты энергетычны выклік.

— ***Нядаўна былі абварадованыя вынікі работ беларускай эканомікі летась. І зноў у цэлым станоўчую карціну псуоўчы звесткі па імпартазамышчэнні. У які раз не ўдалося выйсці на прагнозныя паказчыкі па абмежаванні імпарту тавараў і паслуг. Невырашальна-ная праблема?***

— Я скажаў бы, што надзвычай складаная. Хоць яшчэ ў 1997 годзе была прынята дзяржаўная праграма па імпартазамышчэнні, дзясцякі аналагічных дакументаў на сваім узроўні зацвердзілі ў ведамствах і абласцях, нарэшце Саўмін у сакавіку 2006 года прымае праграму па імпартазамышчэнні да 2010 года. Але на фоне гэтай актыўнай норматворчасці аб’ёмі імпартаў рэзка ўзраслі. У адносна далёкім 1995 годзе імпарт складуў усяго 5,56 млрд долараў ЗША. У недалёкім 2002 годзе — крыху больш за 9 млрд долараў ЗША. Летась, наглядлена на магутны гандлёвы пратэцкцыянізм, гэты паказ-

чык у параўнанні з 1995 годам вырас прыкладна ў шэсць разоў. Структура, геаграфія, змест імпарту і кола галоўных імпарцёраў засталіся ў асноўным тымі ж.

— ***Чаму ж пры велізарных адміністрацыйных намаганнях не атрымліваецца скарацтваць у выдаткі на газ нас напрамку імпартнага патокі?***

— Таму што планы на паперы і рэальнае жыццё часта не супадаюць. Каб выпусціць смяцную каўбасу ці макароны, нават разліць мінеральную ваду па пластмасавых бутэльках, вычлечь зноў, пашчыць моднае паліто ці сунеку, зрабіць дакладную дыягностыку аўтамабіля, трэба замежнае абсталяванне. Беларускае аналагаў амаль няма, а калі нешта ёсць, то яны не адпавядаюць міжнародным стандартам.

Мушу заўважыць, што такая сітуацыя — яны дакор нашай навуцы і прамысловасці, якія разам не ў стане пакуль прапанаваць камерчына паспяхова вынаходствы, у неабходнай колькасці якаснае абсталяванне, машыны, тэхналагічныя лініі, на якіх можна было б вырабляць канкурэнтаздольную на сусветных рынках прадукцыю. Звярніце ўвагу, ні па адной гандлёвай пазіцыі, якая мае на ўвазе выкарыстанне вясюіх тэхналогій мы не здолелі істотна змяніць імпарт. Больш за тое, значна павялічылі аб’ёмы закупаў замежнага высокатэхналагічнага абсталявання.

Калі б у гэтай сферы імпартазамышчэння мы мелі адвальнальна дасягненні, то лепш балансу імпарту і экспарту былі б супрацьлеглыя.

Аднак на хуткія перамены я мацна не разлічваў бы. Наперадзе нас чакае маштабная мадэрнізацыя прамысловасці, якая немагчыма без росту імпарту сучасных станкоў і машын. На іх набывіць спатрэбіцца прыкладна 7-8 млрд долараў ЗША. Прыцягнуць іх у нашу эканоміку ў якасці крадзяткаў і інвестыцый — задача складаная, але рэальная. Параметры нашага імпарту і экспарту будуць у значнай ступені залежаць і ад сусветнай кан’юнктуры і дынамікі цэнаў.

— ***Дык які будзе эканаміка наступных дзесцігоддзяў?***

— На мой погляд, прасунутая і эфектыўная эканаміка абвяскова будзе лічбавай. Прычым, і глабальна, і лакальна. Абмен і трансферт тавараў і паслуг — гэта лічбавае працэс. Грашовыя рынкі, дысконтны, стаўкі працэнтаў, маржа — лічбавае эканаміка. Усё ўкладваецца ў лічбу. Вылучэнне новых рынкаў і іх эфектыўнае пашырэнне будзе немагчымым без развіцця інфармацыйных працэсаў.

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Рыштавынні

Бацькашчыны

Мой родны кут

…Мікалаеўшчына — вёска ў Беларусі вядомая, радзіма народнага песняра Яўба Коласа і… мая.

З трох бакоў яе акружае славыты Нёман. У вярхоў яго, на невялікім участку зямлі, людзі калісь выпалілі і выкарчавалі лес, заснавалі паселішча. У пачатку 60-х гадоў яго не стала, а прылеглы луг і лес каля яго назаўбедзі засталіся Лядзіанамі.

Калі спусціцца па рэчцы крыху ўніз, трапіш да Прыстанкі. Пры царскім часе тут спынілася, прыставалі да берага плыты. Бярвенні сплаўляліся з лясоў Уздзеншчыны ў Масты і нават у Гродна і Літву, а да самай Прусіі.

Вядомая Прыстанка і тым, што на гэтым высокім беразе Нёмана ў 1906 годзе адбыўся нелегальны з’езд настаўнікаў Беларусі, на якім яны абвясцілі свае патрабаванні да наўяўнага рэжыму. З’езд быў выкрыты паліцыяй, а яго ўдзельнікі, у тым ліку і Яўб Колас, зваленыя з пасад.

Рака тут робіць круты выгін і шпарка гоніць свае воды далей. Лес, каля якога яны прапльваюцца, называецца Пас. Вядома ж, ад слова пасвіца. А мне ён запамінаўся грыбамі. У маленстве з сябраўкамі толькі сюды і хадзілі па ліскі, асавікі, якія потым мянялі на яблыкi. У нас ў Мікалаеўшчыне садоў было мала — згарэлі ў 1940-м. Ад вёскі тады засталася толькі адна вуліца — Дворная. Але, дзякуючы клопатам улады і Яўба Коласа, за год амаль усё адбудаваіся. А сады ж так хутка не растуць…

За Пасам — шырокі луг. Гэта — Ёлава. Па паданні старажылаў тут калісьці быў яловы лес. Адсюль і назва. Дарэчы, на гэтым адрэзку Нёмана з 1921 па 1939 год праходзіла дзяржаўная мяжа. Мікалаеўшчына ў выніку падзелу Беларусі, згодна з Рыжскай дамовай, апынулася пад Польшчай. Прыпамінаючы той час, мае бацькі расказвалі, які хадзілі ў Ёлава нарыктоўваць сена. Працавалі, жартавалі, часам і песню зацягвалі. А на другім беразе, дзе таксама касілі і сушылі траву, — ціка-ціка было. Бы вады ў рот людзі набралі. «Мы нават крычалі ім, каб расказалі, як жывецца ў Краіне Саветаў», — успаміналі бацькі. — Нам ні слова ў адказ. Пасля аб’яднання, ды і тэ, па скарэце, пачалі: «Паспрабаваў ты хто адгукнуцца, той жа ночу забралі б. Запалохана-яны былі ўсходнімі павальнымі аршытамі, ба яліся слова сказаць, не тое што адгукнуцца».

А вась аберысы Русаковічаў — невялікай прыёмнаманкай вёскі. Праўда, у апошнія гады яна, дзякуючы дацнікам, стала разбудоўвацца. Не дамы тут, а сапраўдныя церамы вырастаюць, упрыгожваюць гэты куточак Стаўбюшчыны…

Зрабіўшы некалькі крутых паваротаў, Нёман імчыць наперад, да невялікага ляска. Пры ім лужок. Гэта — Клешчыцы. І сапраўды, Нёман тут, як у клешчы, з двух бакоў бярэ і луг, і лес. Па паданні ў гэтым месцы пасля доўгага плавання па Нёмане сплыняўся нявясёкі князь Мікалай Чорны. Надад ж спадабалася яму гэтае ўрочышча. І вырасьлі ў іх заснаваць паселішча

БУДЗЕМ ЗАПАТРАБАВАНЬМІ — БУДЗЕМ ПРАЦАВАЦЬ

Знешне не вельмі заўважна работа ў прадаўніку Барысаўскага шпаланасчынага заводу. Але ім самім пра гэта лепей не гаварыць. «Ну вядома ж, мы не такія прыкметныя, як, напрыклад, жодзінка БелАЗ, — адкажуць вам тут. — Але за нашымі шпаламі прыяжджаюць і з таго ж БелАЗа. Увогуле, на нашых шпалах ляжыць ці не палова ўсіх чыгуначных шляхоў рэспублікі... Наша прадпрыемства — наістарэйшае ў горадзе і ў рэспубліцы, яму хутка споўніцца 110 гадоў...»

А іначэ тут абавязкова дадалучы, што ля вытоку стварэння іх прадпрыемства стаў сам расійскі імператар Мікалай II, гэта менавіта згодна з яго распараджэннем і з'явіўся ў Барысева шпаланасчынавы завод. І яшчэ тут могуць расказаць вельмі цікавую гісторыю пра тое, як расійскі самодержец таргаваўся за зямлю, на якой было намечана закладзіць завод, з барысаўскім купцом Іванам Калодзевым — апошнім, як зразумела ўжо, гэта зямля належала. Незагаворлівы быў купец, ці, дакладней, вельмі хацелася яму зрабіць на гэтай здзелцы, хоць, дарэчы, і зямля была тут не надта добрая, забалачаная. Словам, запрасіў купца па 25 рублёў за сажно зямлі. А ў цэра быў свайго роду ліміт, згодна з якім ён мог заплаціць толькі па адным роду, чаго ён у выніку і дамоўся, адстойваючы інтарэсы дзяржаўнай казны. Вось такая цікавая і даволі папулярная гісторыя.

І яшчэ на Барысаўскім шпаланасчынавым заводзе абавязкова

падкрэсліць, што яго прадукцыя заўсёды была добра запатрабаванай, застаецца гэтай жа запатрабаванай і цяпер. Нават нягледзячы на тое, што цяпер драўляныя шпалы, якія дзеля добрай захаванасці падчас службы і насычаюцца тут антысептыкамі, нямаюць дзе выцягнуць і маштабна рэканструкцыя, якая праведзена на заводзе за апошнія гады. У выніку гэтай рэканструкцыі прадпрыемства, тут створана высокамеханізаваная вытворчасць, з'явіўся новы цэх — лесаспілавання; асабліва ўвага была нададзена вырашэнню пытанню экалогіі (тое ж насамрэч шпалаў антысептыкамі — далёка не бяспечна).

— Гэта маштабная рэканструкцыя, пачынаючы з 2000 года, праведзена за некалькі этапаў, — расказваў дырэктар Барысаўскага шпаланасчынага заводу Аляксандр Пашкеў. — Спачатку мы поўнасцю пераадукавалі заводскую тэрыторыю: зрабілі яе падсыпку, пераставілі нашы пад'ёмныя краны, рэканструявалі склад захоўвання сыравіны — на ім цяпер можна пастаянна захоўваць каля 10 тысяч кубаметраў шпалаў. На другім этапе ўвёлі новую сучасную сістэму пажаратушэння, са спецыяльнымі магутнымі пушкамі для тушэння агню, а таксама пабудавалі бытавыя памашкіна. А ўжо на трэцім этапе заняліся неспрэчна вытворчасцю — рэканструявалі



1 Аляксандр Пашкеў



2

зам з тым тут атрымаваць дошку — як лабачны прадукт вытворчага працэсу. Уласная вытворчасць шпалаў — каля 10 працэнтаў ад усяй іх колькасці, што завод перапароўвае. Задача калектыву — поўнасцю забяспечыць сваёй шпальнай прадукцыяй усе шпальныя прадпрыемствы, а таксама ўзяць новую газавую кашальню. Праўда, у сувязі з тым, што мы апошнім часам актыўна заняліся лесаспілаваннем, або вырабам шпалаў неспрэчна на заводзе (раней мы іх выключна атрымлівалі ад розных лесагаспадарчых пастаўшчыкоў), а значыць з'явіліся і адходы драўніны, будзем пераводзіць яе кацельню на спальняне гэтых адходаў; ужо рыхтуецца адпаведны праект... Варта дадаць: падчас той жа рэканструкцыі на заводзе з'явіўся і цэх уласнага лесаспілавання з устаноўленымі ў ім сучаснымі высокапрадукцыйнымі лесаспільнымі машынамі. Хоць лесаспіланне і не з'яўляецца профільным для прадпрыемства, але тут вышманы ім займацца. Раней на пастуку шпалаў на барысаўскі завод існаваў дзяржаўны завод, але ў 2006 годзе яго адмянілі, і тут адразу пачалі адчуваць іх дэфіцыт.

Шпалы — гэта, вядома, асноўны прадукт лесаспільнага цэха, ра-



3

не не ўдасе разумеюць важнасці папярэдняга насычэння розных будаўнічых канструкцый і элементаў антысептыкамі, а таксама апрацоўкі іх антыпіннымі, або спецыяльнымі саставамі для абароны ад агню (гэта таксама ў магчымасцях заводу), прычым няма і адпаведнага нарматыўнага дакумента, які абавязваў бы суб'ектаў гэта рабіць. Увогуле, паводле меркавання дырэктара Аляксандра Пашкева, вельмі ўжо захапіліся ў нас жалезабетонам, хоць у многіх выпадках драўляныя канструкцыі могуць быць не менш надзейнымі (зразумела, папярэдняе належным чынам апрацоўвання) і больш эстэтычнымі, пры гэтым. А разам з тым — і таннейшымі. У якасці прыкладу ён прыводзіць цяперашні ўхін энергетыкаў на жалезабетонныя апоры. А між тым, у захадзеўрапейскіх краінах, падкрэслівае Аляксандр Пашкеў, якая адназначна ўхін. І акрамя па той прычыне, што драўляныя апоры маюць шэраг даволі важных пераваг. А ў першую чаргу яны, з-за свайго намогна меншага цяжару, не кладуць разам з сабой (пры пэўных аварыйных абставінах, празмерных ветравых нагрузках і г.д.) цэлым кіламетрамі электраліній. «Маючы на ўвазе расшыранне сферы нашай дзейнасці, мы неаднаразова звярталіся ў розныя міністэрствы, рассылаў свае прашанні ў будаўнічыя тэсты. Аднак эфект ад гэтага пакуль што нульовы, кажэ дырэктар. А пры ўсім гэтым на заводзе прыгатаваць той залаты час, калі яго шпалы ішлі нават на экспарт (іх экспартавалі нават на Кубу). Цяпер жа, пра што сказана ўжо, тут маюць дэфіцыт шпалаў (у мінулым годзе іх разо-



дзілі нават з Расіі), лесанарытоўчыя прадпрыемствы рэспублікі даляка не задавальняюць адпаведныя патрэбы заводу, з-за чаго, дарэчы, тут даволі наладжваць іх уласнае лесаспіланне. Хоць, між іншым, тыя ж лесанарытоўчыкі няблага «гоняць» на экспарт «кругляк», або, па сутнасці, ніколі неперарываючы драўніну.

На Барысаўскім шпаланасчынавым заводзе дзейнічае міжнародная сістэма менеджменту якасці, да якой тут, паводле слоў дырэктара, нямаюць і напачатку нават сумнявалася ў яе эфектыўнасці. Разам з тым, ужо сама падрыхтоўка да яе ўкаранення прынесла нямаля карысці. Пра гэта можна меркаваць і па тым узроўні культуры вытворчасці, які сёння маюць на заводзе. У прыватнасці, нахот гэтага можна было пераканацца падчас нашай экскурсіі па ім разам з інжынерам-тэхнолагам Аляксандрам Маўскавым. «Ну як наша, здавалася б, брудная вытворчасць? — пыталася яна. — Да нас некай немцы прыязджалі — вельмі

здзіўляліся таму, што убачылі. Чакалі ўбачыць зусім іншае, нешта вельмі непрыкладнае...»

— Цяпер у нашых планах сертыфікацыя вытворчасці на яе адпаведнасць экалагічным міжнародным стандартам ISO 14000, — сказаў падчас гутаркі дырэктар заводу Аляксандр Пашкеў. — Думаем у сувязі з гэтым знесці стары, 100-гадоваы даўнясці будынак нашага былого шпаланасчынага цэха. Праўда, гарадскі архітэктар угаворвае: «Не трэба». Маўляў, усё ж гісторыя...

Іван БАРАНОЎСКІ.

НА ЗДЫМКАХ:
1. Дырэктар прадпрыемства Аляксандр Пашкеў.
2. Інжынер-тэхнолаг Аля Маўскава.
3-4. У вытворчых цэхах прадпрыемства.
5. Спецсара-рамонтнік Анатоль МАТУСЕВІЧ, Рыгор ДЗЬЯЧЭНКА і Мікалай СІНТКОВІЧ.
6. Аператары Дзяніс АВАЕЎ і Ігар ІПАТОВІЧ.

Фота Мары ЖЫЛІНСКАЙ.

УНП 600012389



5



6

УПЕРШЫНЮ ПА-БЕЛАРУСКУ

Пераклад на беларускую мову дакумента Другога Ватыканскага Сабору прэзентаваўся на кніжнай выставе «БелЭкспл». Кніга бачыла свет у выдавецтве «Pro Christo».

Больш за 50 гадоў спатрэбілася для таго, каб кніга стала даступнай і для беларускамоўнага чытача. Беларуская мова стала сямёй мовай свету, на якую быў зроблены пераклад. Да гэтага часу кнігу можна было прачытаць на рускай, англійскай, польскай, французскай, італьянскай і іспанскай мовах.

Сувесныя Саборы склікаюцца Папам для прыняцця найбольш важных рашэнняў адносна веравучнення і жыцця Касцёла наогул. Вядома, што Другі Ватыканскі Сабор праходзіў у Ватыкане з 1962 па 1965 год і стаў 21 Сувесным Саборам паводле злічэння, прынятага ў захаднім хрысціянстве.

Выпуск часопіса «Сібірскія агні» цалкам прысвечаны сучаснай беларускай літаратуры

Свежы выпуск часопіса «Сібірскія агні» цалкам прысвечаны творчасці сучасных беларускіх пісьмennisкаў і паэтаў, многія з якіх ніколі раней не публікаваліся на рускай мове. Прэзентацыя гэтага нумара пройдзе 19 лютага ў маскоўскім Доме Рускага замежжа, паведзімі ў палову Беларусі ў Расіі.

У цэнтры ўвагі 21 Сабора сталі пытанні дэмакратызацыі і гуманізацыі рэлігійнай веры і культуры, з чым было звязана новае бачанне і разуменне Бога. Акрамя таго, асабліва ўвага надавалася экюменізму, адносінам з прадстаўнікамі хрысціянскіх рэлігій і неверуючымі, на ролі свецкіх вернікаў у жыцці касцёльнай супольнасці, пытанням рэлігійнай свабоды.

— Сёння нематэрыя сабе ўявіць дзейнасць касцёла без навучання Другога Ватыканскага Сабора, — гаворыць Мітрапаліт Мінска-Магілёўскай арцыдэкан Кандраўска-Севіч. — Сабор паставіў адно з галоўных пытанняў: касцёл, што ты гаворыць сам пра сабе? І Сабор адказаў у двух аспектах: у аспекце самасвядомасці прыроды самога Касцёла і самасвядомасці адносінаў са знешнім светам.

Арцыбіскуп падкрэсліў, што пераклад на беларускую мову не

быў механічным перакладам. «Гэта быў творчы пераклад. Беларуская рэлігійная мова Каталіцкага Касцёла толькі пачынае сваё стаўленне. Таму не пабаюся сцвердзіць, што гэты пераклад сапраўды з'яўляецца ўклад Каталіцкага касцёла ў развіццё беларускай культуры».

— Праца над тэкстамі працягвалася каля года, — тлумачыць ксёндар Ян Крамсі, старшыня Секцыі па перакладзе літургічных тэкстаў і афіцыйных дакументаў Касцёла пры Канферэнцыі Каталіцкіх Біскупаў у Беларусі.

Паводле слоў Мітрапаліта Тадэвуша Кандраўскага, экзэмпляры кнігі абавязкова будуць перададзены ў Нацыянальную бібліятэку, ва ўсе абласныя і раённыя бібліятэкі, а таксама прадстаўнікам беларускай Праваслаўнай Царквы.

Ілья ЛАПАТО.

Васіля Быкава чытаюць як у Беларусі, так і ў Расіі

Чарговяы (сёмы і восьмы) тамы поўнага збору твораў Васіля Быкава дэманстраваліся на міжнароднай кніжнай выставе ў Мінску.

14-томнае выданне ажыццяўляе расійскае выдавецтва «Время». І выдадзіць у гэтым годзе, калі пачаўся гэты праект, адчуваючы да яго цікавасць, нягледзячы на тое, што поўны збор твораў Быкава ў Расіі выраслі выдасць па-беларуску.

Дырэктар расійскага выдавецтва «Время» Барыс Пастарнак патлумачыў цікавасць расіянаў да творчасці беларускага пісьмennisка: «У нас адзіны спосаб успрымаць рэалізм. І мне здаецца дзіўным, калі ў Расіі шмат перакладаецца французскай, нямецкай, італьянскай літаратуры і мала перакладаецца і выстаўляецца літаратура суседзяў. Быкава па-руску выдаюць даволі шмат. Але нас вельмі захапіў гэты праект, таму што гэта, па-сутнасці, першы сапраўдны, поўны Быкаў. Зразумела, спачатку трэба выдаць яго на роднай мове, а потым ужо па-руску. Праект выдання працягну існуе, і мы абяцаем яго ажыццявіць пасля заканчэння беларускага праекта. Гэтыя кнігі карыстаюцца ўстойлівым попытам».

У сёмы і восьмы тамы ўключаны апавяданні, якія былі напісаныя з 1949 года па 1972, яго мемуары «Доўгая дарога вяртання», «Парадоксы жыцця» і «Пункціры жыцця».

У восьмым таме можна прачытаць цэлыя словы Васіля Быкава ў адказ на выданне конкурсу апавяданняў «Звездзі» Віктара Казько.

Віктар Апанасавіч прыгадуў моманты, калі іх творчы і чалавечы шлях перакрываўся: «Доўгая дарога дадому прайшла праз Палессе. Можна, гэта была і мая дзедзіна дарога: там, дзе я жыў, пакінуў паміць аб сабе Васіль Уладзіміравіч. Да сённяшняга дня там стаіць балыня, якую, будучы дзупатам Вярхоўнага Савета, прымушў пабудаваць у Тураве Васіль Уладзіміравіч. Да таго там у пакоях скакалі жабы, а цяпер людзі ленацца. Калі мы ездзілі туды, то сустракаў Васіля Уладзіміравіча і Ірыну Міхайлаўну былі рады не толькі людзі, і птушкі, бусьлі і качкі, і расліны. Віталі яго з тым, чым багаты гэты палескі край, рэчка Прыпяць, чым жыў там народ. Цяпер я вельмі рады вяртанню з нябёсаў, якое адбываецца, сапраўднага талента, вялікага чалавека, вялікага мыслара. Ён зноў ідзе да нас і не толькі праз гэтую прэзентацыю — у «Советском писателе» выйшла кніга, у Кіраваградзе пастаўлены помнік, у «Дзяслове» амаль два гады ідзе публікацыя яго твораў. Вяртанне сапраўднасці да нас, на мой погляд, непазбежна. Бо апошняе слова на зямлі застаецца за творца, хоць яго самога і няма».

Часцінка жыцця Васіля Быкава ёсць у яго творах. У васмы таме, якія ўжо выйшлі, апублікаваная пражаная спадчына пісьмennisка. Але ў наступных таме будзе змешчана драматычныя пісьмennisка, кінасцэнары, нарысы, публіцыстычныя артыкулы, інтэр'ю, літаратуразнаўчыя артыкулы і вялікая пераліска.

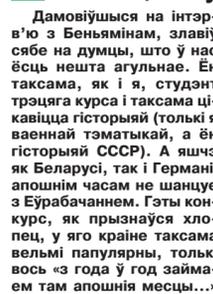
Сяргей Законнікаў, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, падкрэсліў: «Такая рэч, як «Доўгая дарога дадому» вельмі цікавая для многіх людзей, не толькі для шараговага чытача, а для літаратуразнаўцаў. Таму што яна раскрывае многія сакрэты, які ствараліся некаторыя творы Васіля Уладзіміравіча, і там ёсць канкрэтныя дэталі, якія нідзе не прачытаеш. Не ўсё складана ў яго біяграфіі было, колькі яму выпала ўсялякай выпрабаваўняў, гэта ўсё можна адчуць сваёй душою. Я, напрыклад, пабыў у тых траншэях, у тых акапах, з якіх уводзіў Быкава пайшоў шураваць Кіраваград. Якраз у «Мёртвым не баліць» апісваецца той страшны бой, калі яго імя занеслі на абеліск сярод тых, хто загінуў. Стаў такі абеліск, дзе было пазначана, што тут пахаваны малодшы лейтнант Васіль Быкаў. Але потым зрабілі брацкую магілу, і цяпер ужо стаіць іншы помнік. Але калі я сам пастаяў у тых траншэях, то больш востра перажыў тое, што прачытаў у найвыдатнейшай аповесці».

Напэўна, чытаць кнігі Быкава, які сам не аднойчы быў на вострыя жыцця, — гэта магчымасць кожнаму з нас адчуваць каштоўнасць свайго жыцця, праходзіць доўгую дарогу да Беларусі.

Ларыса ЦІМОШЫК.

«ЛЮДЗІ Ў ВАС ВЕЛМІ ШЧЫРЫЯ...»

Нямецкі студэнт Бенямін Гройс пра Беларусь і сваю працу



Дамовіўшыся на інтэрв'ю з Бенямінам, злавіў сябе на думцы, што ў нас ёсць нешта агульнае. Ён таксама, як і я, студэнт трэцяга курса і таксама цікавіцца гісторыяй (толькі я ваеннай тэматыкай, а ён гісторыяй СССР). А яшчэ як Беларусі, так і Германіі апошнім часам не шануць з Еўрабачаннем. Гэтыя хлопцы, у яго краіне таксама вельмі папулярныя, толькі воль з та года займаюць тэма апошняй месцы...»

Інтэрв'ю я прызначыў на суботу ў інтэрнаце, дзе сам жыў. З пакоя мы перайшлі ў кухню, дзе за кубкам гарбаты мелася адбываць размова. Выходзячы за мной, гоць выключыў і пакоі святла, што мяне прыемна здзівіла, бо нават я гэта раблю не заўсёды: воль дзе нямецкай правільнасцю! Яе б, гэтай правільнасцю, каб трохачку нашым студэнтам.

Гарбаты мой суразмоўца піў, не вымаючы лыжачкі з кубка. А яшчэ кажуць, што звычайна гэта ўдасцвая толькі плачывянам. Відаць, Бенямін паступова пачаў пераімаць нашы звычкі: у Беларусі хлопцы ўжо пьют раі.

Бенямін Гройс — студэнт факультэта гісторыі і славянскіх г. Бохум, у Беларусі ён праходзіць моўную практыку. І асноўная яго праца ў перакладах нямецкіх дзённікаў часоў вайны.

— Бенямін, раскажы, калі ты ўпершыню даведаўся пра Беларусь?

— У гоцы да нас дзесці ў 2004 годзе прыехаў знаёмы маёй маці. Ён працаваў у Беларусі, будаваў дамы для пацярпелых ад ЧАЭС пад Лепелем (у рамках адной з дабрачынных праграм). Мяне вельмі зацікавіла гэта праца і я вельмі хацеў таксама паехаць, але ў той год не атрымалася, бо месцы трэба было занадта дадому і кажу, што быў у прыязджанню дадому і кажу, што быў у Беларусі, то ў мяне пытаюць: Беларусі? А дзе гэта? Некаторыя думаюць, што гэта ўжо Сібір зусім: толькі лёд і мядзведзі — нішто не жыве. На думку іншых, Беларусь — гэта частка Расіі (там, напэўна, Пуцін прэзідэнт). А тыя, хто ведае трохі больш, дык ужо кажуць: ага, там сусед-Польшча і Лукашэнка-прэзідэнт!

Прынамсі, на нашым факультэце пра Беларусь ведаюць. Бо для студэнтаў-славянстаў гэта краіна — патэнцыйнае месца нашай будучай працы. Многія з

нас хацелі б вучыцца там, дзе размаўляюць па-руску.

— А чаму для вывучэння ты выбраў менавіта славянскую і гісторыю?

— Мяне вельмі цікавіць гісторыя Саюза, таму выбіраючы спецыяльнасць ва ўніверсітэце, я абраў гісторыю. А так, як мы абавязаны мець дзве спецыяльнасці, то другой я абраў славянскую. Рускую мову я пачынаў вучыцца яшчэ ў школе, выкладанне, на жаль, являе не на лепшым узроўні. Калі пазней я ўпершыню пабываў у Беларусі (я быў тут тры тыдні) узровень маёй мовы ўзбагаціўся нашатам больш, чым за ўвесь час вывучэння яе ў Германіі.

Ва ўніверсітэце можна было выбіраць польскую ці рускую. Большасць выбірае рускую. Разам са мною вучыць мову пачынала 110 студэнтаў, сярод якіх толькі дзесяць былі немцамі. Астатнія былі з рускімі альбо з польскімі каранямі, г.зн. ужо маглі размаўляць па-руску, ім было цяжка, яны больш-менш яе ведалі.

— Што цябе найбольш здзівіла ў Беларусі?

— Мяне ўзраіла, што нават у вёсцы ў многіх ёсць вышэйшая адукацыя. У нас у вёсцы жылі людзі простае. Яны вельмі падабаецца ў вашай краіне дружалюбнасць і гасціннасць. Людзі ў нас вельмі шчырыя, вельмі любяць знаёміцца і кантактаваць.

Толькі адзін выпадак быў такім не вельмі прыемным, калі да мяне ў гоцы на тры тыдні прыехала мая мама і брат. Я паказаў ім Беларусь, ездзілі, у прыватнасці, ў Брэсцкую крапасць. І ў самы першы дзень, калі мы ехалі на аўтобусе, трапілі на двух п'яных мужчын. Ён нешта не спадабалася ў маім браце і яны пра нешта пыталіся ў яго. Ён, натуральна, нічога не разумее, бо не ведаў рускай мовы. Тады я запытаў у іх, чаго яны хочаць, сказаў, што гэта немцаў, ён нас не разумее. Тады мужчыны адшлі і сказаў: гэта фашысты, давай возьмем іх з сабой і пакажам, дзе разкі з'юмюць... Вядома, п'яныя. Я ведаю, што ў Беларусі такая з'ява, як непрыязнасць да немцаў,

Паступова мы выпілі ўсю гарбаты, але размова працягвалася. І ўжо калі Бенямін адказаў на апошняе пытанне, у яго зазванілі мабільны. Хвалявалася яго дзівічына. Я зусім не падамаў пра тое, што інтэрв'ю прызначыў на вельмі няручныя для закаханых дзень — 14 лютага, які, дарэчы, у Германіі адзначаюць таксама. А дзівічына Беняміна — беларуска, так што нездарма я яшчэ спачатку заўважыў, што ёсць у нас нешта агульнае... у дадатак да ўсяго яму, як і мне, падабаюцца нашы беларускія дзівічаны...

Ілья ЛАПАТО.

Фота аўтара.

ВЫПІСВАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА ІІ КВАРТАЛ 2009 ГОДА

З БЯСПЛАТНЫМІ УКЛАДАМІ

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ Чырвоная

СВАЯ СПРАВА КУПІ ЛЕПШАЕ! ТАВАРЫ ТАСАПТІ ЦЕНЫ

ЖЫВАНДОЛЯ Краіна 30 дзён

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63850	10 120 рублёў на месяц 30 360 рублёў на квартал
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	9 570 рублёў на месяц 28 710 рублёў на квартал
ДЛЯ БЕДАМАСНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63858	16 170 рублёў на месяц 48 510 рублёў на квартал
ВЕДАМАСНАЯ ПАПІСКА ДЛЯ УСТАНОВ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОВ'Я	63239	14 740 рублёў на месяц 44 220 рублёў на квартал
ПАПІСКА «ДА ЗАПАТРАБАВАННЯ» (праз кіёскі Мінгарсаюздруку)		
ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63850	8 690 рублёў на месяц 26 070 рублёў на квартал
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	8 180 рублёў на месяц 24 540 рублёў на квартал
ДЛЯ БЕДАМАСНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63858	11 640 рублёў на месяц 34 920 рублёў на квартал
ВЕДАМАСНАЯ ПАПІСКА ДЛЯ УСТАНОВ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОВ'Я	63239	11 010 рублёў на месяц 33 030 рублёў на квартал

Этнаскарбонка

СІМВОЛІКА КАХАННЯ

Адна з самых знакамітых стаіць каханя, безумоўна, Верона. Прычым такой славай горад абавязаны асобам, якіх не існавала адна самарэч. Тым не менш дом Капульці, дзе, паводле легенды, жыла Джульета, ператварыўся ў месца паломніцтва закаханых. На яго сценах пакідалі свае пасланы «Рамэо» з усёго свету. Каб неяк выратаваць будынак ад неэстэтычных запісак, многія з якіх ляпіліся проста жаванай гумкай, гарадскія ўладамі вырашана было паставіць тут вялізны экран, на якім дэманструюцца любовныя дэталі, што прыходзяць на адрас Джульеты. У двох стайці і статуя легендарнай дзяўчынкі, адпаліраваная мільёнамі рук: лічыцца, што дотык да грудзей Джульеты будзе спрыяць шчасліваму каханню.

Каханых вабяць і італьянскія масты: у Рыме — праз Цібр, у Фларэнцыі — праз Арно, на якія парачкі вешаюць замочкі, а ключы ад іх кідаюць у ваду, і так быццам замочваюць свае пачуцці. «Замковую» ліхаманку падхапілі іншыя краіны, у тым ліку і Беларусь. І сёння падобныя аўтографы ёсць на мастах у кожным абласным цэнтры. Напрыклад, у Мінску — у Траецкім прадмесці, у Гродне — у парку імя Жылібера, віцэбане абралі Пушкінскі маст. Прынамсі, апошні і маладыя не абміналі, цераз яго жаніхі насілі нявест на руках, а пасля пары ўскладалі кветкі да помнік Пушкіну, які стварыў стотыя вершаў пра каханне. Нядзіва, што імпартная «замковая» традыцыя ў нас даволі хутка прыжылася, гэтак жа як і Дзень святога Валэнціна. Магічныя мясціны, якія спрыяюць каханню, шчасцю, вабяць людзей. Псіхологі сцвярджаюць, што падобным чынам, калі чалавек быццам бы знаходзіцца пад містычнай абаронай, ён атрымлівае ўпэўненасць у сабе і ў сваім дабрабыце. Можна таму і многім сучасным помнікам людзі прыдумваюць магічныя

функцыі. Напрыклад, анёл, які стаіць на Востраве слёз у Траецкім прадмесці і створаны для мемарыяла воінам-афганцам, стаў атакуюцца мінскімі нявестамі, яны імкнуцца патрымацца за прычынае месца фігуры, каб муж не здрадзіваў і дзеткі нарадзіліся. Магічныя становяцца скульптуры ў Міхайлаўскім скверы і нават фігура бабы з семачкамі на Камароўцы.

Але нам не трэба нічога прыдумляць, у нас ёсць легенды, звязаныя з каханымі, ёсць літаратурныя персанажы і гістарычныя асобы, помнікі якіх маглі і служыць закаханым. Праблема толькі ў тым, што мы часта не ведаем пра свае багачы, далёка не кожны беларус зможа адразу зарыентавацца, чым бы зайняўся рытаваць замежных гасцей. А чашчэйшым каханню.

Фота Анаталія КЛЕШЧУКА.



м у не выкарыстаць прывабнасць да магічных мясцін проста дзея таго, каб узбудзіць у людзей цікавасць да ўласных легендаў, паданняў, гістарычных падзей?

Асабіста я закаханых гасцей у Мінску павяла б у Лошыцкі парк. Расказваюць, што па высне, калі тут квітнее манчжурскі абрыкос, па парку ходзіць прывід жанчыны ў белым адзенні. Гэта дужа паны Ядвігі, якая ўтапілася ці то пасля сваркі, што яна чараўніца ды распусніца. Патаемны шлюб будучага караля Польскага і вялікага князя Літоўскага ніхто не хацеў прызнаваць, ні родныя, ні кіраўнікі караўляў, польскі сойм нават устаіў на калені перад Жыгімонтам, каб прымусяць яго адрачыся ад сваёй жонкі. І ў тым, што Барбара хоць і не доўга час, але была каралевай, трэба аддаць належнае на стоіліваці і непахіснаці Жыгімонта II. Праз паўгода пасля караначы жанчына памерла, мяркуецца, што яе атруціла сваякроў Бона

Сфорца. Няўцешны кароль запрасіў чарнакінікаў, каб яны вылікалі дух Барбары і падчас спірытычнага сеанса спрабаваў абыняць жонку. Але прывід знік і блукаў па свеце, пакуль не пасяліўся ў радавым мянтку Радзівілаў у Нясвіжы. На карысць Нясвіжа як горада каханых — яшчэ адна гісторыя. З Марыіным паркам звязана легенда пра князёўну, якая кахала хлопца з прыслугі і не захачела выходзіць замуж за старога багатага жаніха, якога ёй абралі бацькі. Дзяўчына пайшла ў парк і засталася там на лютую каляднюю ноч (іншы варыянт легенды — кінулася ўніз з высокай вежы нясыжскага замка). І яшчэ адна легенда каханя расказвае пра князёўну і пастуха, які хацелі ўцячы з замка, але служкі нават дагналі ўцякачоў і забілі, а на тым месцы выраслі дуб і сасна, якія стаяць абыняюцца на дарозе ў Нясвіж.

Сімвалічных мясцін, дзе сёння могуць сустракацца закаханых пары, дастаткова. Так, у Гродне ёсць лесвіца закаханых — так завецца круты спуск ад старога і новага замкаў да Німана, з Гомелем звязана легенда пра дрэва каханя — гінка, лісты якога нагадваюць сардэчкі. Каміны каханя ёсць на Брагіншчыне ў вёсцы Тальман (быццам на ім са сваёй закаханай ждзёмтрымем Першым) і ў вёсцы Доўжа, што ў Віцебскім раёне (ля каменя былі забітыя панам дзядучына, да якога ён пасатаўся, і яе каханы). З возерам Нарач таксама звязаны прыгожыя легенды. Паводле адной з іх пан хацеў сілай узяць сабе ў жонку прыгажуню, якая кахала простага хлопца. Дзяўчына разбіла чараўнае люстэрка і на мясцінах, дзе ўпалі асколкі, утварыліся возера. Ды колкі яшчэ на Беларусі такіх мясцін, якія вабілі і будуць вабіць не адну пару закаханых. Але сярэд кучокаў, якія маглі б дарчыць сваю добрую энергетыку, ёсць і такія, дзе міфныя гісторыі, на жаль, паступова забываюцца. А дзе вы дадумваеце жададні пра вачнае каханне?

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

ЦІ МОЖНА ВЯРНУЦЬ БІЖУТЭРЫЮ?

Патлумачце, калі ласка, хто мае рацыю: я ці прадавец? Днямі хацела набыць у краме па продажы біжутэры каліе і завушніцы пад вярчэнню сумкуню. Але ў мяне было пэўнае сумненні, таму пацкавілася ў прадаўца, ці змагу я вярнуць упрыгажэнні ў тым выпадку, калі не ўгадаю з пакупкай. «Біжутэры вяртанню і абмену не падлягае», — патярэдзіла мне прадавачка. Наколькі я ведаю, вярнуць у краму нельга толькі упрыгажэнні з каштоўных і паўкаштоўных камяняў, а біжутэрыя ў спіс тавараў, якія не падлягаюць абмену і вяртанню, не уваходзіць. Ці я памыляюся?

Таццяна М., г. Мінск.

— Спраўды, раней у «Пэралік нехарчовых тавараў належнай якасці, якія не падлягаюць абмену і вяртанню», біжутэрыя не уваходзіла, — патлумачыла сітуацыю кансультант упрыгажэння абароны праваў спажычоў і кантролю за рэкламай Міністэрства гандлю Антаніна ПАЛЯКОВА. — Але ў сувязі з наступленнем з 16 студзеня 2009 года ў сілу новага Закона «Аб абароне праваў спажычоў» Светамі Міністраў былі перагледжаныя многія дакументы, якія рэгулююць дзейнасць гандлёвых арганізацый, у тым ліку і «Пэралік нехарчовых тавараў належнай якасці, якія не падлягаюць абмену і вяртанню». У новую рэдакцыю гэтага дакумента была ўключана таксама і біжутэрыя.

Згодна з новай рэдакцыяй, абмену і вяртанню не падлягаюць: — метражныя тавары (тканіны з валокнаў усіх відаў, трыкатажнае і гардзіннае палатно, штучнае футра, дыявановыя вырабы, нятканыя матэрыялы, стужкі, карункі, тасьма, правадзі, шнуры, кабелі, лінолеум, багет, плёнка, кляёнкі і іншыя); — паркет, ламінат, плітка керамічная, шпалеры (пры абмене ці вяртанні такога тавара ў колькасці, якая адрозніваецца ад набытай спажычоў); — бялізна нацельная, бялізна для новаароджаных і дзятці ясельнага ўзросту з усіх відаў тканін, трыкатажнае бялізна, акрамя спартыўнай, прадметы жаночага туалету; — панчошна-шкарэтакныя вырабы; — вырабы з каштоўных металаў, з каштоўнымі камянямі, з каштоўных металаў з устаўкамі з

паўкаштоўных і сінтэтычных камяняў, аграненыя каштоўныя камяні, вырабы з жэмчугу і бурштуну; — біжутэрыя; — тавары, якія маюць гарантыі тэрміну, у тэхнічным пашпарце якіх, або дакумента, які яго замяняе, ёсць адзнака аб даце прадужа; — аўтамабілі, мотавелатавары, прычыпы і нумарныя аграгаты да іх; — мабільныя сродкі малой механізацыі сельскагаспадарчых работ, прагулячныя судны і іншыя плывучыя сродкі бытавога прызначэння; — мэблевая гарнітуры і наборы; — парфумерна-касметычныя тавары; — інструменты для манікюру і педжыкуры; — цацкі; — тавары бытавой хіміі, у тым ліку і лакафарбавыя матэрыялы»; — фоталёнкі, фоталапера, фотаразкатывы»; — ручкі аўтаматычных, пэравыя і шарыкавыя, аўтаматычныя алоўкі, стрыжні, маркеры, фламастэры і іншыя аналагічныя тавары; — аўдыё- і відэакасеты, дыскеты і кампакт-дыскі, іншыя тэхнічныя носьбіты інфармацыі»; — друкаваныя вырабы; — прадметы асабістай гігіены, тавары для прафілактыкі і лячэння захворванняў у хатніх умовах (зубныя шоткі, расчоскі, бігудзі, губкі, парыкі, шынённы, лязо для галення і іншыя аналагічныя тавары, прадметы санітарыі і гігіены з металу, гумы, тэкстылю і іншых матэрыялаў, інструменты, медыцынскія прыборы і апараты, сродкі гігіены поласці рота, лінзы для акулераў, кантактныя

МІЛІЦЫЯНЕРАЎ... СУДЗІЛІ «ЗОРКІ»

Заслужаная артыстка Беларусі Ірына Дарафеева, Аляксей Хлястоў, Святлана Бароўская і іншыя айчыныя зоркі мастацтваў былі судзімымі на гала-канцэрце агляду-конкурсу мастацкай самадзейнасці сярэдняй калектываў аргану ўнутраных спраў і ўнутраных войскаў МУС. Конкурс прысячынась 65-й гадавіне вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

З усіх рэгіянаў краіны міліцыянеры — пераможцы конкурсу прыходзілі — у Мінскі Палац культуры і спорту чыгуначнікаў, каб памагача за галоўны прыз. Песня «Шыбель», якую выканаў Рыгор Бунаўтаў пад акампанемент Мікалая Стахію выклікала фурор у аэрау. У выніку міліцыянеры з Віцебска (па сумарналіччыве ўдзельнікаў народнага вакальнага ансамбля «Вікторыя» Першамайскага адрдзела Дэлепартамента аховы горада Віцебска) атрымалі гран-пры.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЗАПАВЕДНУЮ ЧАСТКУ БЕЛАВЕЖСКОЙ ПУШЧЫ ПАВЯЛІЧАЦЬ БОЛЬШ ЧЫМ УДВАЯ

У нацыянальным парку «Белавежская пушча» завершана распрацоўка доўгатэрміновага плана кіравання ўнікальнай прыроднай тэрыторыяй. Як паведамлілі ў службавых інфармацыі і грамадскіх сувязяў Упраўлення справам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, гэтым займаліся спецыялісты Навукова-практычнага цэнтру Нацыянальнай акадэміі навук. Удзел у гэтай рабоце ўзялі таксама галоўныя нацыянальныя эксперты ў гэтай галіне. Навукоўцы максімальна ўлічвалі канструктыўныя заўвагі і пра-

пановы ўсіх, каму неабябьякавы лёс Беларэжскай пушчы. Маштабны дакумент падрыхтаваны ў адпаведнасці з Дзяржаўнай праграмай развіцця асабліва ахоўваемых прыродных тэрыторый Рэспублікі на 2008—2014 гады. Праект плана ўхвалены навукова-тэхнічным саветам Нацпарка, узрыччана частка Беларэжскай пушчы на нашай тэрыторыі павіна быць закансервавана, а ў далейшым запаведную зону Нацпарка мяркуецца павялічыць больш чым удвая.

Значная роля адводзіцца праектам аднаўлення гідралагічнага рэжыму, які ў свой час быў парушаны меліярацыйнымі работамі, захаванню пушчы як лесабалотага комплексу, падтрыманне ўнікальных ад-

Савета Еўропы, які Беларэжская пушча атрымала ў 1997 годзе.

Першаарговныя меры мяркуецца рэалізаваць на працягу пяці гадоў, пасля чаго пан будзе скарачаваны на наступную пяцігодку. Як адзначыў генеральны дырэктар навукова-практычнага цэнтру НАН Беларусі Міхаіл Нікіфаруў, уся гістарычная частка Беларэжскай пушчы на нашай тэрыторыі павіна быць закансервавана, а ў далейшым запаведную зону Нацпарка мяркуецца павялічыць больш чым удвая.

Значная роля адводзіцца праектам аднаўлення гідралагічнага рэжыму, які ў свой час быў парушаны меліярацыйнымі работамі, захаванню пушчы як лесабалотага комплексу, падтрыманне ўнікальных ад-

крытых балотаў. У прыватнасці, намечаны меры па папярэджанні зарастання кустоўем балота Дзікае, якое займае плошчу 1,2 тысячы гектараў. Таксама плануецца рэалізаваць мерапрыемствы па ахове і аднаўленні рэзідзіі і каштоўных відаў прыродных супольнасцяў, па правядзенні навуковых даследаванняў і маніторынгу, па экалагічным інфармаванні і г.д.

Прадугледжана добраўпарадкаванне 10 населеных пунктаў, якія размешчаны на тэрыторыі Нацпарка. Пры гэтым, які мяркуецца, будзе захавана іх аўтэнтычнасць і традыцыйны стыль. Для наведвальнікаў Беларэжскай пушчы распрацоўваюцца новыя турыстычныя маршруты.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

Открытое акционерное общество «Старая фабрика»,

расположенное по адресу:
г. Минск, ул. Октябрьская, 19,

сообщает, что 23 марта 2009 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 19 (приемная), 2 этаж, состоится очередное общее собрание акционеров с повесткой дня:

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2008 году.
- Утверждение бухгалтерского баланса и направлений использования чистой прибыли за 2008 год. Утверждение дивидендов за 2008 год.
- Утверждение направления использования чистой прибыли, которая будет получена в 2009 году.
- Отчет Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии о работе в 2008 г.
- Утверждение условий материального вознаграждения членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.
- Избрание членов Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.
- О выкупе акций у акционеров на баланс Общества.

Дата составления списка для регистрации участников собрания **12 марта 2009 года.** Регистрация участников собрания будет проводиться **23 марта 2009 г. с 9.30 до 9.50 по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 19 (приемная).** Участникам собрания необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера — доверенность).

УНП 100640022.

Яновщинский сельский исполнительный комитет Крупского района Минской области

27 марта 2009 года ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже земельных участков, расположенных вблизи озера Лукомльское, в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов, продавец — Яновщинский сельский исполнительный комитет:

№ п/п	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)
1.	Минская обл., Крупский р-н, д. Мелешковичи (участок № 4) 623080704601000046	0,1500	нет	35230
2.	Минская обл., Крупский р-н, д. Мелешковичи (участок № 25) 623080704601000064	0,1587	нет	38400
3.	Минская обл., Крупский р-н, д. Мелешковичи (участок № 31) 623080704601000063	0,0974	нет	23570
4.	Минская обл., Крупский р-н, д. Посёмковичи (участок № 1) 623080705601000060	0,1449	электричество	33950

Аукцион состоится **27 марта 2009 года** в 11.00 в здании Яновщинского клуба: деревня Яновщина, Крупский район.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни по **23.03.2009 г. с 8.00 до 17.00** по адресу: дер. Яновщина, сельсоветком, кабинет 4. При подаче документов гражданине, представитель граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Задаток в размере 10 % от начальной цены земельного участка перечисляется на расчетный

Контактные телефоны: 8 01796 4 95 96, моб. 1286687.

ПОПЛАВСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ БЕРЕЗИНСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ (ДАЛЕЕ ПРОДАВЕЦ) проводит открытый аукцион по продаже 2 (двух) земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов в д. Красный Берег:

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (бел. рублей)	Задаток (бел. рублей)
№ 1	Березинский район д. Красный Берег 620484305601000162	0,1511	электроснабжение	96704	9670
№ 2	Березинский район д. Красный Берег 620484305601000163	0,1535	электроснабжение	98240	9820

* *Примечание: земельные участки имеют ограничения в использовании земель в связи с нахождением в водоохранной зоне реки Березина.* Задаток перечисляется на р/с № 3604003240330 в ф-ле № 602 АСБ «Беларусбанк» код 510, УНН 600036561, ОКНО 04431843.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона (по каждому лоту).

Прием заявлений заканчивается не позднее чем за три рабочих дня до начала проведения аукциона.

Контактный телефон: (8 017 15) 48 245.

счет 3604618130043 в филиале № 610 АСБ «Беларусбанк», код 517, г. Крупки УНН 600176855, назначение платежа 04901, Яновщинский сельский исполнительный комитет.

Оплата за земельный участок должна быть произведена в течение 8 рабочих дней после утверждения протокола. Победитель аукциона обязан возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона. Иные обязанности победителя аукциона и порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Контактные телефоны: 8 01796 4 95 96, моб. 1286687.

ПОПЛАВСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ БЕРЕЗИНСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ (ДАЛЕЕ ПРОДАВЕЦ) проводит открытый аукцион по продаже 2 (двух) земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов в д. Красный Берег:

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (бел. рублей)	Задаток (бел. рублей)
№ 1	Березинский район д. Красный Берег 620484305601000162	0,1511	электроснабжение	96704	9670
№ 2	Березинский район д. Красный Берег 620484305601000163	0,1535	электроснабжение	98240	9820

* *Примечание: земельные участки имеют ограничения в использовании земель в связи с нахождением в водоохранной зоне реки Березина.* Задаток перечисляется на р/с № 3604003240330 в ф-ле № 602 АСБ «Беларусбанк» код 510, УНН 600036561, ОКНО 04431843.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона (по каждому лоту).

Прием заявлений заканчивается не позднее чем за три рабочих дня до начала проведения аукциона.

Контактный телефон: (8 017 15) 48 245.

КРОМАШ

адрес рекламы

287-17-79

ПРывАТНЫЯ АБвЕСТКІ

ПРАДЕЦА

□ Станы дом, участок 25 сотак у в. Клянінкі Смалявіцкага раёна. Тэл. 920 74 64.

□ Пакой 12 кв. м у камянальнай кватэры ў доме па вул. Пухавіцкага г. Мінска. Дом падлягае рэканструкцыі або зносу. Тэл. 683 85 65, 574 32 52.

□ Дом у Рудзенскім (асіповіцкі напрамак) з усімі выгодамі, ёсць сад, лязня, гараж, майстэрня, участок 11 сотак, 10 хвілін да электрычкі. Тэл. 8 029 370 31 41, 668 58 40.

□ Дачны ўчастак 12 сотак у брэсцкім напрамку, 2,5 км ад прыпынку электрычкі. Тэл. 689 73 41.

□ Кватэра 1-пакёўная ў в. Крулеўшчына Докшыцкага раёна. Тэл. 8 029 864 65 24.

□ Апарат воданагрэвальны праточны газавы, бытавы, добры стан, танны.

Тэл. 8 029 704 17 05.

□ «WV-гольф-3» 1995 г.в., 1,9Д, ц/з, г/у, 2ПБ, эл./люк, музыка, 4850 у.а., торг. Тэл. 8 029 771 51 78.

□ «WV-пастат В3» 1989 г.в., седан, ц/з, сігналізацыя, г/у, ТА, страхоўка, 2900 у.а. Тэл. 8 029 145 11 97.

□ Мотаблок МТЗ-0,5, плуг, касілка, прычэп, апырквальнік самаробны да Т-25. Тэл. 8 029 772 73 37.

□ «WV-транспарцёр Т-4» 1991 г.в., 2,4Д, 6500 у.а. Тэл. 8 01597 71 697, 8 029 617 16 97.

□ Рухавік Д-37 да Т-40, вузлы да МТЗ-80, рухавік Д-240, плуг 3-корпусны, акучнік, бароны. Тэл. 8 029 772 73 37.

□ МТЗ-80, прычэп, культыватар, акучнік, «бульбазбівалка», гума да МТЗ, з/ч, тэрмінова. Тэл. 754 52 55.

□ Станок дрэвапрацоўчы да МТЗ-0,5. Тэл. 8 01717 44 548.

КУПЛО

□ «WV-гольф-2» 1985—1991 г.в., ТД, 1,3—1,6 л. не растаможаны. Тэл. 8 029 903 27 19.

□ Манеты дарага, дзя калекцыі. Тэл. 970 22 47.

□ Трактар МТЗ ці Т-25, с/гаспадарчыя аграгаты, з/ч, дызельныя грузавік. Тэл. 8 029 936 28 09.

□ Манеты, узагарадныя значкі, старадаўнія ўзнагароды. Тэл. 8 029 553 43 66.

□ Шыны да МТЗ ці абмяняю на пускач «ПД-350». Тэл. 8 029 936 28 09.

РОЗНАЕ

□ Здымку хлэў у прыватным сектары (дзія вёзлы) 10—40 км ад Мінска. Тэл. 8 029 357 64 51.

лінзы, прадметы па доглядзе за дзецьмі); — лэкавыя сродкі; — вырабы з палімерных матэрыялаў, якія кантактуюць з харчовымі прадуктамі, у тым ліку для аднарадовага выкарыстання (посуд і прыналежнасці сталовай і кухоннай, ёмістасці і запаванчаныя матэрыялы для захоўвання і транспарціроўкі харчовых прадуктаў); — тавары зааграмаў; — жывыя кветкі, ёлкі, дэкарацыйныя расліны, саджанцы дрэў; — тавары сэкс-шопаў спецыяльнага прызначэння; — тытульныя вырабы і махорка;

— грамадзянская зброя, састаныя часткі і кампаненты грамадзянскай зброі, патроны да яе; — Зорачкай пазначаныя тавары, якія можна вярнуць у краму пры ўмове заховання іх заводскай герметычнай упакоўкі, якая з'яўляецца гарантыяй таго, што тавар не быў у выкарыстанні, — ддала Антаніна Палыкова. — Паркет, ламінат, керамічную плітку і шпалеры таксама можна вярнуць, але пры ўмове што вы вяртаеце ў краму роўна столькі трубак шпалераў або квадратных метраў керамічнай пліткі, колкі вы там і набылі. Нельга вярнуць у краму розшкі ламінату, паркету або трубку шпалераў, якія аказаліся лішнімі, калі вы не ўгадалі з метражом.

Гэта зроблена для таго, каб пакупнікі не запусцілі крамы рэшткі сваіх апрацоўчых матэрыялаў, з рэалізацыяй якіх у крамах могуць узнікнуць праблемы. Усё ж такі ў кожнай партыі шпалераў ёсць шорт аўтары, і гэтыя партыі могуць адрознівацца паміж сабой па адценнях. **Новы «Пэралік нехарчовых тавараў належнай якасці, якія не падлягаюць абмену і вяртанню», уступіць у сілу толькі з 17 лютага.** Таму у яе яшчэ ёсць некалькі дзён, каб скарыстацца сваімі правамі і вярнуць біжутэрыю прадаўцу.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Лекавая падказка

НАВУКА РАСПАЗНАННЯ БОЛЮ

(Пачатак у нумарах за 6,7,11,14 лютага.)

Дыярэя

Часта дыярэя з'яў

СКАНВОРД

Сканворд з 14 пунктамі і тэма «Склад Андрэй Міхайлаў». Змяшчае 14 пазіцыяў з выявамі і тлумачэннямі: чайная, фота, дзяржаўны габля, недакоп, скурка лімона, катапіц свіцтар, фінанса-ўстанова, парода сабак, насельніцтва краіны, жарту-ная п'еса, украінскі тавец, кожнаму - па заслугах, рыбалоўная снаць, пушыны зялёк, частка скуркі, балетная па, арапы, дацца ў..., кармавая расліна, талончык з касы, рыбалоўная снаць, пушыны зялёк, частка скуркі, вышываная павуціна, павуціна, плошча ў старадаўняй Гродзе, моцнае жаданне, павуціна, павуціна, павуціна, сумка для карт, егіпецкі бог Сонца, ядомы грыб, пчаліная смяля, вострая мясная страву, нос слана, пучок нітак як упрыгажэнне, гарышча, гарышча, вусце ракі, вышываная павуціна, дэклад камандзіру, сапа, частка круга, пратан-дэнт.

Свята ў гонар роднай мовы

21 лютага па ініцыятыве ААН на плане будзе адзначацца Міжнародны дзень роднай мовы. У Беларусі дзень роднай мовы ўпершыню адзначаўся ў 1921 годзе. Святотныя мерапрыемствы з гэтай нагоды пройдуць на ўсіх факультэтах ВНУ.

ІМ СНЯЦЦА СНЫ ПРА БЕЛАРУСЬ

Кніжка «Ім сняцца сны пра Беларусь» Кастуся Рагоўска і Аляксандра Раманькоўска. Аўтары ўвайшлі ў спіс лідэраў у ацэнцы кніжачнага рынку. Кніжка ўключае ў сабе аўтабіяграфію, лісты і іншы матэрыял.

Ванкувер рыхтуецца сустракаць гасцей

Гэты год у Ванкуверзе адбудзецца міжнародны турнір па шашках. У гонар гэтага мерапрыемства ў Ванкуверзе пройдзе міжнародны турнір па шашках.

ШАШКІ

Заданні аднаго аўтара. Майстар ФМЖД па кампазіцыі Віктар Шульга (Мінск) прапануе чарговае з іх — трынаццатае па ліку.

Пад рэдакцыяй майстра спорту Мікалая ГРУШУСКАГА

Правярце, калі ласка, адказы на сканворд (14 пунктаў). Па гарызанталі: «Дыскабол», Колас, Раса, Гагарын, Туман, Афін, Абад, Парадак, Курага, Арал, Трапак, Пленум, Рала, Ал, Смугак, Грукат, Соус, Рай, Ананас, Руслан, Спад, Ата, Полос, Балд, Парфён, Па вертыкалі: Гараскоп, Торс, Грацыя, Гурба, Русас, Плато, Гіра, Лаура, Клаксан, Рак, Алад, Алохрыф, Стол, Аніс, Папіл, Ода, Юда, Статыка, Градус, Хлор, Хмара, Уфа, Абаранак, Анега, Улада, Даламіт, Свіран.

РАШАЕМ, ВАР'ІУЕМ

Аўтарскі-6 (В. Шульга): № 10. 1. gh2. 2. cd2. 3. d:b4. 4. e:c3. 5. ba5. 6. a:e7. d:f6. 7. a:e5. 8. h:hxi. № 11. 1. de1. d:f6. 2. fg3. h:d4. 3. c:e3. 4. d:f8. 5. f:d8. 6. d:b6. 7. b:c5.

ПЕРШІНСТВЫ СВЕТУ

Яны праводзяцца не толькі па 100-клетачным і рускіх шашках. Так, у курортным горадзе Рэсіфе (Бразілія) па нацыянальных шашках гэтай краіны адбудзецца 23-ці чэмпіянат.

Любія нашы матуля і татачка Надзея Міхайлаўна і Мікалай Мікалаевіч Валковічы! Вінуем вас з 85-годдзем і жадаем моцнага здароўя, дабрабыту і заўсёды бадзёрага настрою.

Як паводзілі сябе знахары

Правярце, калі ласка, адказы на сканворд (14 пунктаў). Па гарызанталі: «Дыскабол», Колас, Раса, Гагарын, Туман, Афін, Абад, Парадак, Курага, Арал, Трапак, Пленум, Рала, Ал, Смугак, Грукат, Соус, Рай, Ананас, Руслан, Спад, Ата, Полос, Балд, Парфён, Па вертыкалі: Гараскоп, Торс, Грацыя, Гурба, Русас, Плато, Гіра, Лаура, Клаксан, Рак, Алад, Алохрыф, Стол, Аніс, Папіл, Ода, Юда, Статыка, Градус, Хлор, Хмара, Уфа, Абаранак, Анега, Улада, Даламіт, Свіран.

Сёння. Месяц. Сонца. Усход, Заход, Даўжыня, дні. Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Брэст, Гродна.

Надвор'е на заўтра. Віцебск, Мінск, Магілёў, Гомель, Брэст, Гродна. Абзначэнні: німа прыкметных змяненняў, новыя змяненні, малая змяненні.

17 лютага. 1806 год — нарадзіўся Канстанцін Тышкевіч, беларускі археолаг, гісторык, этнограф.

Цытата дня: «Шуд павінен быць ад веры, а не вера ад шуду».

ПЕЧ. Печ — адзін з асноўных рытуальных сімвалаў сьлянянскай хааты. Яна нясе на сабе функцыі філалагічнага эпіцэнтра — ачага, вакол якога ў халодны час года канцэнтруецца жыццё ў хаце.

Усміхнёмся! Доктар пасля аперацыі пытаецца ў хворага, як той сябе адчувае. Хворы: — Зараз, мабыць, нармальна, а вось да аперацыі было такое пачуццё, як быццам малатком па галаве стукнулі.